

TRẦN XUÂN AN

*Trong tôi
Bến Hải
& Thạch Hãn*

tập thơ

đã công bố trên Facebook
& các trang thông tin,
điem mạng toàn cầu,
từ 01-4 đến 15-7-2018

TRẦN XUÂN AN

**Trong tôi
Bến Hải
&
Thạch Hãn**

tập thơ

*(đầu sách thứ 7 viết về đề tài hoà giải dân tộc
trong 42 đầu sách
của tác giả Trần Xuân An)*

26-6-2018 HB18
Bổ sung đến ngày
25-7-2018 HB18

**Tập thơ thứ hai mươi
trong 42 đầu sách
của tác giả Trần Xuân An
(41 tác phẩm nhiều thể loại và 01 sưu tập sử liệu)**

**TẬP THƠ NÀY GỒM NĂM MƯƠI SÁU BÀI THƠ,
MỘT BÀI THƯA NGŌ ĐẦU SÁCH
& MỘT BÀI VIẾT NGẮN CUỐI SÁCH
TRẦN XUÂN AN LẦN LƯỢT VIẾT VÀ CÔNG BỐ
TRÊN FACEBOOK
ĐÚNG THEO NGÀY GIỜ GHI DƯỚI MỖI BÀI**

**TỰ TẬP HỢP LẠI THÀNH TẬP,
NGÀY 25-07-2017 (HB18)
CÔNG BỐ TRÊN
FACEBOOK.COM/TRANXUANAN.WRITER,
WWW.TRANXUANAN-WRITER.NET ,
WWW.TRANXUANAN-POET.NET ,
WWW.CAUYHE.NET
(TXAWRITER.WORDPRESS.COM)**

**TẠO THÀNH TỆP PDF NGÀY 25-07-2017
& ĐÃ CÔNG BỐ TRÊN MẠNG TOÀN CẦU**

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ,
TỪNG Ý TƯỞNG CỦA MÌNH**

LỜI THƯA NGỎ**tập thơ “Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn”**

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457/>

Trần Xuân An

Trên bìa của tập thơ “Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn” này, tôi đưa vào bức tranh tôi minh hoạ cho một bài thơ trong tập: “*Bầy bông hoa sử và triết*”. Điều đó cũng có nghĩa là tựa bài thơ ấy đã nói lên ý nghĩa của bức tranh ấy.

Tôi cũng đã viết:

“Trong 4 năm rưỡi vừa qua, trên Facebook, tôi luôn khẳng định: Tôi tham dự vào tiến trình hoà giải dân tộc, chứ không phải chống chế độ hiện hành. Hoà giải là làm sáng tỏ cuộc chiến tranh đỏ – vàng 1945-1954-1975, “không phủ nhận quá khứ” bên đỏ và “không phủ nhận quá khứ” cả bên vàng, làm sâu thêm dukkha (khổ đế) của Đạo Bụt, nhu cầu tâm linh...”

Nói rõ hơn, cuộc chiến tranh đỏ – vàng 30 năm ấy là chiến tranh chống ngoại xâm hai Khối (Nhật, Pháp, Mỹ và Nga Xô, Trung Quốc...) đồng thời là nội chiến giữa người Việt Nam với người Việt Nam, và cũng chính là cuộc chiến tranh ý thức hệ (kinh tế, triết học... mà nổi bật là tôn giáo và vô tôn giáo — hữu thần và vô thần —, cụ thể là nhu cầu tâm linh và ý thức tiến hoá luận...).

Trần Xuân An đóng góp và giữ bản quyền.

T.X.A.

30-6-2018 HB18”.

Tuy vậy, thiết tưởng cũng cần thưa rõ hơn nữa.

Cuộc chiến tranh đỏ - vàng ba mươi năm (1945-1954-1975) luôn được các nguồn thông tin Đỏ chính thức xác định: Đảng

Cộng sản Việt Nam giương cao hai ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội — góp phần đánh đuổi Nhật, trực tiếp đánh đuổi Pháp và Mỹ, đồng thời khẳng định “*chủ nghĩa Mác – Lênin bách chiến bách thắng*”.

Về việc chống ngoại xâm Nhật, Pháp, Mỹ, tôi gọi đó là ba bông hoa đỏ.

Phía Vàng, từ vương quốc mà thuở bấy giờ định quốc hiệu là Đế quốc Việt Nam, đến Quốc gia Việt Nam và nhà nước Việt Nam cộng hoà, luôn luôn xác định: chống cộng sản xâm lược, bành trướng, tức là chống Liên Xô và nước được Liên Xô uỷ nhiệm là Trung Quốc, mà trực tiếp là chống Việt Nam dân chủ cộng hoà.

Về việc chống ngoại xâm Nga Xô, Trung Quốc, tôi gọi đó là hai bông vàng.

Qua đó, mọi người trên thế giới từ thuở bấy giờ đến nay đều thấy rõ, đó là:

1) Cuộc chiến tranh ấy, ***hai nửa dân tộc Việt Nam đều chống ngoại xâm từ hai Khối đối nghịch nhau***. Nhìn chung, Nhật, Pháp, Mỹ (phát-xít, thực dân cũ, thực dân mới) đều thuộc một Khối — Khối tư bản, tự do hay còn gọi là “*Thế giới tự do*” — mà sau 1945 đứng đầu là Mỹ. Và Khối đối phương của nó là Khối Cộng sản, đứng đầu là Nga Xô (Liên Xô). Cả hai Khối quả thực đều là ngoại xâm, một Khối chiếm đóng trên đất nước, một Khối chiếm đóng trong đầu nửa dân tộc Việt Nam ta. Cả hai đều viện trợ vũ khí, khí tài, cố vấn. Và hai nửa dân tộc ta đã chống hai Khối ngoại xâm ấy theo hai hướng đối nghịch nhau.

2) Như thế, đó cũng chính là cuộc ***nội chiến***. Một bên đứng dưới ngọn cờ đỏ cộng sản của chính thể Việt Nam dân chủ cộng hoà. Một bên đứng dưới ngọn cờ vàng của triều Nguyễn: Đế quốc Việt Nam, Quốc gia Việt Nam, và sau đó, Việt Nam cộng hoà.

3) Và như thế, đó cũng chính là cuộc **chiến tranh ý thức hệ** (hay còn được gọi là chiến tranh hệ tư tưởng). Một bên giương cao ngọn cờ “*chủ nghĩa Mác - Lênin bách chiến bách thắng*”, thuộc Khối Cộng sản, Nga Xô đứng đầu. Một bên giương cao ngọn cờ quân chủ lập hiến (còn dở dang) và cộng hoà dân chủ (còn quân quản), thuộc Khối Tư bản tự do, đứng đầu là Mỹ.

Đó chính là cuộc chiến tranh cả về kiến trúc thượng tầng lẫn hạ tầng cơ sở — chiến tranh ý thức hệ. Trong chiến tranh ý thức hệ, nổi bật lên là chiến tranh giữa hai hình thái kinh tế, kinh tế xã hội chủ nghĩa quá độ lên kinh tế cộng sản chủ nghĩa với kinh tế tư bản tư doanh, ngày nay gọi là kinh tế thị trường.

Đó cũng chính là cuộc chiến tranh giai cấp, giữa một bên là sự xác định vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân vô sản với một bên là quan điểm phi giai cấp mà chỉ chọn lọc làm lãnh đạo là người có tài, có đức dù thuộc giai cấp nào. Nhưng quan trọng không kém là chiến tranh về triết học, chính thể... Trong đó, bức xúc nhất là chiến tranh giữa tôn giáo, tín ngưỡng và vô tôn giáo, vô tín ngưỡng (duy tâm, hữu thần, đa nguyên và duy vật, vô thần, chuyên chính).

Ở khía cạnh tôn giáo, tín ngưỡng này, tôi đã cố gắng làm rõ thêm, sâu thêm khổ đế (dukkha) và nguyên tội (tội tổ tông loài người và muôn loài khác). Đó chính là tiền đề của tôn giáo, cụ thể là Phật giáo và Thiên Chúa giáo (Công giáo), hai tôn giáo có số lượng đạo hữu, tín đồ lớn nhất ở nước ta, hai tôn giáo lớn trên thế giới. Nhưng đó cũng là tiền đề của vô thần luận, mà tôi đã phát hiện ra. Phải chăng là không có Thượng đế (Thiên Chúa), vì trên Quả đất này, chúng sinh muôn loài đều loạn luân và ăn thịt lẫn nhau, kể cả loài người. Loài người cũng chỉ là một loài sinh vật đã tiến hoá, văn minh hoá, đang thoát khỏi giới tự nhiên muôn loài, nên có luân lí và nhân đạo. Hiện nay, pháp luật nước nào cũng cấm loạn luân, cấm ăn thịt người (trừ philatop, thuốc nhau thai), nhưng loài

người vẫn còn ăn thịt các loài động vật, thực vật khác. Thiên Chúa không cứu được, do đó Thiên Chúa cũng không toàn năng, hay đúng hơn, không có Thiên Chúa. Và tôi tìm cách dung hợp vô thần với hữu thần khi nhận thức lại, rằng Ông Trời chính là quy luật nhân quả. Quy luật nhân quả này cho hưởng phúc trong trường hợp này nhưng bắt chịu tai họa, trừng phạt trong trường hợp kia. Quy luật nhân quả hay còn gọi là Ông Trời vừa tạo tác, bảo tồn, vừa phá hủy, giáng họa, tương tự như quan niệm về tam vị nhất thể trong Ấn Độ giáo (Brahma, Vishnu, Shiva). Dĩ nhiên, mặc dù Phật giáo không đề cập đến Thượng đế, nhưng cốt lõi vẫn là Quy luật nhân quả vừa hiện thực vừa siêu hình, mẫu nhiệm.

Hai tiền đề đó, chính là hai điểm sâu thẳm và hiển lộ rõ nhất, ai cũng thấy trong giới tự nhiên (loạn luân, ăn thịt lẫn nhau) và trong xã hội (ăn thịt các loài khác). Lỗ Tấn trong *“Nhật kí người điên”* chỉ mới tố cáo xã hội Trung Quốc, xã hội loài người là *“người ăn thịt người”* (người áp bức người). Tôi muốn nói đầy đủ hơn, thế gian này là địa ngục, chúng sanh muôn loài ăn thịt nhau, và trừ loài người đã có ít nhiều văn minh, các loài còn lại còn đang truyền giống bằng loạn luân, bạo dâm, cưỡng hiếp lẫn nhau, với nhiều ý nghĩa, xã hội, chính trị, kinh tế, triết lí... Trước thực trạng thế gian là địa ngục, con người có nhu cầu tâm linh, hướng đến tôn giáo, tín ngưỡng hoặc cố gắng lạc quan, hướng đến tiến hoá luận.

Tôi gọi đó là hai bông hoa màu lam, trong cuộc chiến tranh đỏ - vàng ba mươi năm — cuộc chiến tranh ý thức hệ, mà câu Hiền Lương, sông Bến Hải (và cả sông Thạch Hãn) là biểu tượng lịch sử.

Bảy bông hoa — đỏ, vàng, lam — đó không tách rời nhau, mà cùng nở chung một chùm trên chiếc sọ người (các thế hệ đã qua đời) hay cái bóng đầu người (các thế hệ còn sống), biểu tượng của chiến tranh, lịch sử, trí tuệ.

Đề hoà giải dân tộc trong thời hậu chiến sau giai đoạn lịch sử 1945-1954-1975, không nên sa đích (sadisme) sử kí (05 đóa hoa đỏ và vàng, nội chiến chống nhau nhưng chống ngoại xâm hai Khôi). Và vì vấn đề tôn giáo, tín ngưỡng (hữu thần, duy tâm, đa nguyên) vốn chất chứa bức xúc đến mức căng thẳng nhất trong giai đoạn ấy, nên cần làm rõ bằng hai đóa hoa lam hiện thực khách quan. Đề hoà giải dân tộc, cũng không nên sa đích hai đóa hoa lam tiền đề trên, vốn trước đây tôn giáo hữu thần như Thiên Chúa giáo rất sợ bị lật lại hai tiền đề tôn giáo ấy, dẫn đến việc phủ nhận Cứu Chúa và Thiên Chúa, kể cả Thiên Chúa bất toàn.

Cuộc chiến tranh đỏ - vàng ba mươi năm (1945-1954-1975) vừa diễn ra trên bình diện toàn thế giới (Chiến tranh Lạnh), vừa diễn ra ở bốn điểm lớn mà điểm nóng nhất là Đông Dương, khốc liệt nhất là Việt Nam chúng ta. Cuộc chiến tranh này đồng thời diễn ra tận mỗi tế bào của dân tộc ta, trong mỗi gia đình. Tuy cùng là ruột thịt mỗi gia đình, nhưng các thành viên có thể xung đột lẫn nhau, khác giai cấp với nhau, do khác chiến tuyến ý thức hệ. Do đó, cuộc chiến đã đi đến tận cùng đau thương, cần được hoà giải.

Khi hoàn tất tập thơ này, tôi muốn nhấn mạnh bức tranh bìa và bài thơ giản dị nhưng có ý nghĩa tổng kết: *“Bảy bông hoa sử và triết”*.

T.X.A.

07:14-11:50, 19-7-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2101819916758615>

Bài I
NGUỒN CỘI
Trần Xuân An

~~ viếng mộ nhạc sĩ Trịnh Công Sơn,
 nhớ bài hát “*Biết đâu nguồn cội*” của anh ~~

con người luân hồi
 biết đâu nguồn cội
 con người dòng dõi
 không lia gốc quê

con người nhạc sĩ
 gốc là tai nghe
 lời ru vỗ về
 quê là giọng nói
 tiếng ngân bốn bề

buồn nghe anh hỏi
 biết đâu nguồn cội
 hát chi mà tội
 nhạc anh rõ nguồn

hát chi mà tội
 mồ côi chạnh lòng
 không là quán trọ
 tiếng nói núi sông

luân hồi muôn phương
 không có quê hương
 con người tâm thể
 sao không cội nguồn
 rạch ròi, mờ sương

con người chính trị
cội rễ ngọn nguồn
con người nhạc sĩ
tiếng hồn: nước non

viết để hiểu hơn
con người thân phận
con người yêu tình
con người siêu hình...
trong hương khói hát.

T.X.A.

11:10 - 15:40, 01-4-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2030843823856225>

Bài II

BÀI HỌC ĐỊA LÍ MỘT THUỜ TAM KỶ
Trần Xuân An

Trường Giang như một cán cân
nhưng đầu nặng nước thì tràn đầu kia
hai chiều, hai hệ, không lia
Thu Bồn với Tam Kỳ chia sẻ lòng

tâm đường sắt, đặt tên đồng
kéo Trường Giang cánh nỗ công giữ trời
sông Tiên lấy ngược, bắn xuôi *
trước bài địa lí, đảo ngời Biển Đông.

T.X.A.

07:17 - 10:02, 06-4-2018 HB18

.....

* Ca dao:

“Sông Tiên nước chảy ngược dòng...”

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2033142660293008>

Bài III
ẢNH LỚP MÌNH TUỔI HAI MƯƠI
Trần Xuân An

ba tấm ảnh thời khó khăn mờ nhoà
 lại bong tróc, bởi tháng năm dài hun hút
 nay ngắm nhìn, nhận ra bằng kí ức
 bóng dáng lớp mình và dăm bạn cùng khoa

ảnh rõ nét, vẹn nguyên, biết tìm đâu ra
 vẫn còn may, chưa mịt mù sương khói
 thương đại học, chữ quá hồng, sản rau còn đôi
 quý lắm ảnh này, dấu tích thời khốn khó đã xa

ngắm nhìn ảnh, mờ nhoà, loang lổ chúng ta
 nhưng hiển hiện thuở ảnh phim chưa lờ, đen xám
 bây giờ, thì quá nhiều, tươi màu, quý lắm
 nhưng sao chụp được tuổi hai mươi khi lớp đã già!

T.X.A.

trước 10:12, 11-4-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2035691976704743>

Bài IV
SÔNG BẾN NGHÉ XƯA
SÔNG SÀI GÒN NAY
Trần Xuân An

sông tự nhiên là sông rất thật
nhưng quanh co – chẳng phải sông đào
núi rừng ta mạch nguồn thâm thiết
chảy trọn dòng, nguồn sâu thác cao

là chợ trâu tợ, bờ sấu rỗng?
vẫn sông Bến Nghé gộp Đồng Nai
dù chi cũng mọc, nghe thăm thẳm
thành phố lớn, tên sông chẳng phai

tôi vẫn qua về sông Bến Nghé
cầu Song Sinh mới, ngó cầu xưa
quanh co – sông thẳng từng thời ngắn
trong vắt thật lòng, sau lũ mưa.

T.X.A.

trước 08:01, 10-4-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2037214446552496>

Bài VI
MÙA HOA SỮA, SÔNG TAM KỶ
Trần Xuân An

xưa thơm chín dậm trăm làng
 nay sữa ngàn lần, thơm ngát
 nhớ tuổi chạy ào, áo trạc
 vắt nhanh lên mấy thân cù
 hoa sữa thuở đỏ vàng mưa
 và sông vàng nắng ta ùa bơi ngang

ở trong này theo cáp quang
 tia nhìn luồn sâu đáy biển
 kính mắt trôi trên dây điện
 như đôi chim ngắm sữa vàng
 mùa vàng rơi hương mênh mang
 tay ta vàng cả một màn hình hoa

áo vàng hoa lụa thướt tha
 dim mắt nhìn vào thương nhớ
 ai sớm chồng, ai muộn vợ
 ngỡ như kính cận vỡ tròng
 rơi trên tà áo vàng sông
 đường đê vấp rế đầy lòng mùa xưa.

T.X.A.

15:23 - 20:20, 19-04-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2039758492964758>

Bài VII
NGÀY GIỖ QUỐC TỔ
Ở TP.HCM.
Trần Xuân An

xanh vườn cỏ đất, chim trời *
 thiên nhiên nước mình, thế giới
 bảo tàng vạn năm nguồn cội
 thăm sâu hương nền Đền Hùng
 Sài Gòn giỗ Tổ sáng bừng
 vọng từ huyền sử vang lừng trống chiêng

đất trời vũ trụ vô biên
 núi sông biển rừng ta đó
 xa quá chưa ra Phú Thọ
 thăm trầm đây cũng Đền Hùng
 chim trời cỏ đất, vườn chung
 bảo tàng vào trán Giỗ cùng Nguồn xưa

lung linh mười tám hiệu vua
 mỗi hiệu nhiều đời vua nổi
 hay mỗi con trăng một tuổi?
 đi chỉ rõ thời Văn Lang
 thăm đồ bảo tàng nổi sang
 khoa học sáng huyền sử vang Trống Đồng

huyền sử động nhiều khoảng không
trước khối hương là ý niệm
bảo tàng định hình, tìm kiếm
Giỗ Tổ – hướng về cội nguồn
nhớ *Thời Lập Quốc* – Hùng vương
chim Trời cỏ Đất rộng *Vườn Nước Non*.

T.X.A.

07:15 - 15:40, 22-04-2018
(07 tháng Ba Mậu Tuất HB18)
& 27-04-2018

.....

* Thảo cầm viên: Vườn cỏ [đất] chim [trời].

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2041159902824617>

Bài VIII
BỐI CẢNH VÀ TÔI
Trần Xuân An

mỗi dòng chữ, đâu chỉ một phút giây đời
cũng không ít, là nhiều tháng năm kết đọng
tôi đã trình ra giữa đất trời – cõi sống
dù đỏ, vàng, xanh, tím – vẫn là chính tôi

có khi hiện thực hớp hồn, viết không thể khác
xương máu chiến tranh lên tiếng kêu đòi
gió hậu chiến, xoáy lòng, gió lửa áo trạc
phơi ngực khuất tâm tư. Ai cũng vậy thôi.

T.X.A.

18:11 - 20:18, 23-04-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2041773022763305>

Bài IX
MỘT NÉN NHANG GIỖ QUỐC TÔ
Trần Xuân An

ai về Đất Tổ hành hương
ai xuôi, ai ngược trên đường, nhớ thôi
Vườn Trời Đất * chặt chân người
ai tâm hương, nguyện thăm lời nước non
ai thấp nền ở đình thôn
và ai Giỗ Tổ trước hồn gia tiên
nén nhang vạn thuở lưu truyền
ai ai tâm cũng vẹn nguyên Đền Hùng
trăm trứng xa, hoá người dựng
chung *Thời Lập Quốc*, lòng cùng gần nhau.

T.X.A.

trước 15:20, 24-04-2018
(09 tháng 3 Mậu Tuất HB18)

.....

* Thảo cầm viên: Vườn Cỏ [đất] Chim [trời].

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2042166392723968>

Bài X

Thơ thời sự đưa vui:

CUỐI THÁNG TƯ 2018 Ở BÁN ĐẢO CAO LY

Trần Xuân An

các nhà lãnh đạo quên mình vì đất nước
hắn Triều Tiên, Hàn Quốc núi sông liền
hai bên bầu cử riêng
hai trung ương thành một
mỗi miền yên chỗ, nước bình yên
lãnh đạo quên mình, ơi hỡi
lợi quyền!

T.X.A.

09:20, 27-04-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2043564442584163>

Bài XI
NGÀY THÔN TÍNH, NGÀY HOÀ BÌNH
Trần Xuân An

không dám gọi Ngày 30 tháng Tư là *Ngày Thôn tính*
 như Hiệp định Paris 73 mãi mãi vang lên *
 tôi gọi *Ngày Hoà bình*, 43 năm hi vọng
 không còn ai tay sai hai Khối, hai bên.

T.X.A.

sáng 27-4-2018 HB18

.....

(*) Hiệp định Paris 27-01-1973, trích:

Điều 15:

Sự tái thống nhất Việt Nam sẽ được tiến hành từng bước một bằng các biện pháp hòa bình trên cơ sở thảo luận và thống nhất giữa miền Bắc và miền Nam Việt Nam, không có sự CƯỠNG ÉP hay THÔN TÍNH của bên nào, cũng không có sự can thiệp của nước ngoài. Thời điểm tái thống nhất sẽ được hai miền quyết định.

(Article 15

The reunification of Viet-Nam shall be carried out step by step through peaceful means on the basis of discussions and agreements between North and South Viet-Nam, without COERCION or ANNEXATION by either party, and without foreign interference. The time for reunification will be agreed upon by North and South Viet-Nam).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2043584372582170>

Bài XII
**CUỐI THÁNG TƯ 2018,
 NHÌN ẢNH BÀN MÔN ĐIỂM, NHỚ BẾN HẢI**
Trần Xuân An

mười chín tuổi đạn bom
 bốn mươi ba năm trái đắng hoà bình
 tôi hiểu chi cuộc chiến đỏ – vàng, hai Khối giặc?
 một bên, ngoại xâm chiếm đóng trong đầu
 một bên, ngoại xâm trú quân trên đất
 chưa giải phóng đầu mình, lại giải phóng đất nhau!
 tôi chỉ là người Việt Nam thuần chất
 hoà giải dân tộc mình, viết thật nỗi đau
 đánh đuổi giặc nào, xin tạ ơn công đó
 chiến công ba đoá đỏ
 chiến công hai bông vàng *
 đều nở trên xương máu dân nâu!
 dù sao, cũng đều đã nở
 và sẽ nở trong sách sử công bằng
 trên tập vở
 sáng đất, sáng đầu
 và cho nghìn sau.

T.X.A.

06:21-07:45, 28-04-2018 HB18

.....

(*) 1945-1975: chống Nhật, Pháp, Mỹ và chống Nga Xô (Liên Xô), Trung Quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2044024075871533>

Bài XIII

**ĐẸP KHỐC LIỆT, ĐẸP ÁM ẢNH
CHẬU HOA 30 THÁNG TƯ
Trần Xuân An**

hình dung cuộc chiến tranh đồ vàng
hai bông vàng và ba đoá đỏ *
hậu chiến dài, ngoạn nhìn, đều nở
trên đầu lâu lịch sử, đặng đất nâu.

T.X.A.

06:11-07:45, 30-04-2018 HB18

.....

(*)1945-1975: chống Nhật, Pháp, Mỹ và chống Nga Xô (Liên Xô),
Trung Quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2045033029103971>

Bài XV
BỪNG SÁNG GIỌT MỜ HÔI
Trần Xuân An

~~ quý mến tặng anh Thái Thăng Long (nhà thơ) ~~

bao giọt mờ hôi từ trái tim, chất xám
từ bờ vai chín rạn
từ tay quai
búa nặng
bao giọt mờ hôi bay bay
từ phố, từ đồng cùng mưa, cùng nắng
bay bay khắp Trái Đất này
không ai, không đâu thiếu vắng
giọt mờ hôi sáng bùng, sáng nhất, hôm nay.

T.X.A.

trưa 01-05-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2045601395713801>

Bài XVI

**TƯƠNG NHỚ NHÀ THƠ TRẦN VÀNG SAO,
MỘT NGƯỜI THỐNG NHẤT NAM - BẮC
THEO CÁCH CỦA ANH
Trần Xuân An**

sống ở Miền Nam, sông thét sóng
lên chiến khu, lòng cháy lửa rừng
ra Bắc, thơ trước vành đầu tổ
về quê, buồn sửng, buồn trợn trừng

trái trung thực, vị cay và đắng
đập trong ngực, đến chết không ngưng
ngươi yêu nước nối liền Nam - Bắc
bằng cả đời, thơ hằn trên lưng

nói Hiền Lương: lửa đạn bùng
là ai kia, bằng trập trùng hành quân
thơ anh nói: những vết hằn
thời chưa “cởi trói”, lưng trần, buốt xương.

T.X.A.

18:25-21:23, 09-5-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2049757408631533>

bắc rặng núi Ngũ Lĩnh. Sùng Lãm (Lạc Long Quân) làm vua phương nam (Nam quốc), tức phần lãnh thổ từ phía nam rặng núi Ngũ Lĩnh trở vào... Mẹ Âu Cơ là người Âu Việt ở Bắc quốc của vua Đế Lai. Phân biệt từ “*Bắc quốc*” này với từ “*Bắc quốc*” chỉ nước Tàu (Hán Hoa).

Xem thêm về Mẹ Âu Cơ:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2042838315990109>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2050979195176021>

Bài XVIII
**DI TÍCH THỰC DÂN
NHƯNG THUẾ MÁU VIỆT**
Trần Xuân An

di tích thực dân thống trị trăm năm
dinh cơ, phủ thự, đau lòng đất nước
thuế máu dân ta, dấu tay Pháp cướp
phải đâu di tích quật khởi, đuổi thù

trăm thứ thuế Pháp thu đều thuế máu
khắp nước ta, dinh thự máu còn nhiều
phải dựng bia đá, cho muôn đời nhớ
chữ khắc sâu, vượt thời gian mờ rêu

thuần chất Việt, mình mới tự hào yêu
Tây Tàu cũ, thuế tanh thời mất nước
bia đá là cổng chào, lời ngỏ trước
di tích giặc, khắc rõ sử Việt Nam

sâu thêm Huế, Sài Gòn và Hà Nội
tâm rạch ròi với di tích đau thương
khi giăng đèn kết hoa mừng lễ hội
nhớ sáng ngời bia đá ngỏ muôn phương.

T.X.A.

trước 23:30, 13-05-2018 HB18

Xem thêm: Phủ Chủ tịch tại Hà Nội

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2051965038410770>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2051793175094623>

Bài XIX
TÔI KHÔNG TỪ BỎ CHỮ NÀO
Trần Xuân An

sông Bến Hải
 chảy qua thể chứng minh nhân dân
 tôi quý chữ tôi viết về ba đoá đỏ *
 tôi thương chữ tôi viết về hai bông vàng *
 khôn nguôi Hiền Lương

*(hoà giải là làm rõ sử, máu xương:
 dựa Khối này chống ngoại cường Khối khác!
 ông cha đỏ hay vàng, Nam hay Bắc
 hai phe đều chống hai Khối ngoại xâm
 – điệp khúc Hiền Lương!)*

nửa chữ cũng không đành lìa bỏ
 bốn mươi đầu sách và phận số...
 bút tôi dựng lá cờ cứu thương
 dính thể lí lịch đó
 khôn nguôi Hiền Lương.

T.X.A.

trước 10:02, 16-5-2018 HB18

.....

(*) 1945-1975: chống ngoại xâm Nhật, Pháp, Mỹ và chống ngoại xâm Nga Xô (Liên Xô), Trung Quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2052921354981805>

Bài XX

BÀI HỌC SỬ
Trần Xuân An

vua Nguyễn vay giám mục quân sự, tay súng
trả máu phân tháp dân, lửa cháy cổ lưng
Phan Bội Châu vượt biên, khóc xứ người cầu viện
chia tay, Phan Châu Trinh nâng cao chữ “học”
sáng bừng ⁽¹⁾

Hồ Chí Minh đã đi vào thiên thu lịch sử
các sử gia khách quan, không gọi Bác Hồ
dựa vào Đổ phải mở rộng biên cương Đổ
dân tộc phân hoá cùng nhân loại, hai Khối diên rồ

có nhà văn trải qua ba mươi năm chống Pháp và Mỹ ⁽²⁾
thêm ba mươi năm giữ hết, học lại Phan Châu Trinh
tôi ngấm chữ “dựa”, dựa lưng, dựa đầu, lệ thuộc
khi đọc sử, lút kí ức máu xương, rỏn ốc lạnh mình

lịch sử là chuyện đã qua rồi, không khác được
ba đoá đỏ cộng hai bông vàng ⁽³⁾
dấu cộng ấy trên dấu trừ,
chữ thập hồng trên manh vải trắng
xót xa bài học: dựa ngoại cường là chia rẽ, tan hoang

lớp kế thừa mở quan hệ đa phương, nhiều hướng
đâu phải học tập nguyên bài anh hùng Hồ Chí Minh
vĩ đại nhất vẫn Ngô Quyền, Trần Quốc Tuấn, Lê Lợi
phải học mười phương, trăm nước,
sáng nội lực chính mình.

T.X.A.

trước 09:30, 18-05-2018 HB18

.....

(1) Phan Châu Trinh: “*Bất vọng ngoại, vọng ngoại đã tắt ngu*”
(đừng trông ngóng vào nước ngoài, trông ngóng vào nước ngoài
hẳn là ngu muội).

(2) Nhà văn Nguyễn Ngọc.

(3) 1945-1975: chống ngoại xâm Nhật, Pháp, Mỹ và chống ngoại
xâm Nga Xô (Liên Xô), Trung Quốc.

.
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054029388204335>

Bài XXI
THUỞ ĐÓ,
NHỮNG CON ĐƯỜNG CỨU NƯỚC
 Trần Xuân An

dựa lưng, lưng gập
 dựa đầu, khuất đầu
 anh hùng đứng thẳng
 lưng trảm, đứt đầu

cuối cùng, người thắng
 nhờ đầu đầu đầu
 quyền dân suy nghĩ
 sao cảm quá lâu?

rời cũng độc lập
 đất nước thôi đau
 đầu già, quá khứ
 đầu trẻ, mai sau

học đi, đừng dựa
 đầu cao, nhìn sâu
 bước ra tám hướng
 về lại bên nhau

con đường độc lập
 là tìm lại đầu
 ngoại cường che khuất
 máu xương khoả đầu!

vẫn tự hào sử
 nào phải nhiệm màu
 hai vàng, ba đỏ *
 nở khắp đất nâu

thật ra, lịch sử
có đoạn không đầu
ngoại cường hai Khối
cũng tìm lại đầu!

trong *Chiến tranh Lạnh*
thế giới đầu lâu
tâm ta yêu nước
vàng - đỏ tươi màu *.

T.X.A.

19-5-2018 HB18

.....

(*) 1945-1975: chống ngoại xâm Nhật, Pháp, Mỹ và chống ngoại xâm Nga Xô (Liên Xô), Trung Quốc.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054526084821332>

Bài XXII

LẦN THỨ 128 SINH NHẬT BÁC HỒ

Trần Xuân An

có thể con đường đỡ
cũng theo dự đoán không thành
nhưng Bác Hồ sống mãi cùng *Tuyên ngôn Độc lập*
chiến công thắng Pháp
không bao giờ phai nhạt
đi sản anh hùng nào
cũng có phần bụi phủ bên phần tinh hoa

những người Việt Nam chống Bác
là chống phần bụi phủ, họ nhìn ra
từ thuở xưa xa
hiểu điều đó, lòng dân tộc ta thống nhất.

T.X.A.

chiều 19-5-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054659931474614>

Bài XXIII

KHÔN NGUÔI MỘT TỬ THƠ

Trần Xuân An

dăm nơi chốn, mấy quãng đời đã sống
 sử đi vào ta bằng những tên đường
 thời đi học, sử thêu trên ngực áo
 tên những ngôi trường gắn bó, yêu thương

mỗi thành phố thân quen thành quê ở
 là cuốn sử về danh nhân, chiến công
 từ bài tập viết, đến sách tôi viết
 như khôn nguôi tử thơ này trong lòng

thì ra mọi người sống cùng với sử
 sử chống Tàu, chống Pháp ở mọi nơi
 có những tên đường, tên trường sai sót
 sử đương triều nào thì cũng vậy thôi

sơ sinh ở Huế bên đường Nguyễn Huệ ⁽¹⁾
 bi tráng Cần vương, nghĩa hội Quảng Nam
 Nguyễn Thái Học, góc đường Long Xuyên cũ
 đầu rơi Yên Bái đồng dục vang thắm

ngày tháng tuổi thơ Sài Gòn sôi sục
Cách mạng Ba số Một, thay tên đường ⁽²⁾
 trong nhiều lẽ, có khát vọng xoá Pháp
 Thập giá - lưỡi gươm, trăm năm tang thương

án chém Trần Dư sáng đường tình lệ ⁽³⁾
 Tam Kỳ ấy, mãi uất hùng sáng tên
 và Nguyễn Thị Giang, tình yêu, khởi nghĩa
 con đường Đà Nẵng thù Pháp không quên

trường trung học cũng tên người chống Pháp
 Hàm Nghi, Trần Cao Vân, Phan Châu Trinh
 hiệu đoàn ca, vang bên này Bến Hải
 chống Tàu, chống Pháp thành chất bầm sinh

dẫm sai lệch sử, thưở nào, bi kịch
 nhọ bôi đen dòng máu cũng úa bầm
 tim phổi tôi nhân mùi làn thở lọc
 sáng trung nghĩa, bị đày bởi ngoại xâm ⁽⁴⁾

tứ thơ này trong tâm như điệp khúc
 từ sơ sinh đến ngoài tuổi học trò
 cầm bút như cầm cuốc cây, bạc tóc
 tên đường, tên trường, niềm sử, hồn thơ...

bối cảnh đó là Miền Nam thuở trước
 nhưng bối cảnh nào, tùy mỗi người thôi
 tôi ở bên này bờ sông Bến Hải
 chưa thấy ai không thù Pháp một thời.

T.X.A.

05: 15-08:01, 20-05-2018 HB18

.....

(1) Nguyễn Duy Hiệu (1847-1887) còn có họ tên trong sách sử là Nguyễn Hiệu, danh nhân thời Cần vương sau 1885. Đường Nguyễn Hiệu, ở Huế, sau 1975, thành đường Lê Thánh Tôn.

(2) Đường Ngô Đình Khôi (1885-1945) tại Gia Định thuộc Sài Gòn - Gia Định, sau 1963, thành đường Cách mạng 1-11 (thường gọi *Cách mạng Ba số Một*); nay là đường Nguyễn Văn Trỗi (ngã tư Quân khu 7), TP.HCM.

(3) Trần Văn Dư (1839-1885): Trần Dư. Xem (1). Tên đường trước và sau 1975 vẫn là Trần Dư, tại Tam Kỳ, Quảng Nam.

(4) Nguyễn Văn Tường (1824-1886).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2055565751384032>

Bài XXIV
SÔNG CÁNH HÒM
ĐỪNG CHUYỆN TÌNH XƯA
 Trần Xuân An

dân dã tên sông, nhưng như huyền thoại
 chiếc rương tư trang bay bay: Cánh Hòm
 đặt bên Biên Đông, cánh đồng biển biếc
 cánh tây Rừng Trúc, mặt trời chiều hôm

sông quê mẹ, song song bờ biển trắng *
 Thạch Hãn bắc qua Bến Hải thanh ngang
 Nhĩ Trung bên sông, An Cư liền mạch
 tình ông Nguyễn buồn, nước mặn triều dâng

ông Trần là gốc trúc, từ Rừng Trúc
 suốt đời cưu mang chuyện tình Cánh Hòm
 rương tư trang, ngoài muối và cọng chiếu
 đầu chỉ lúa mặn mòi, khoai đậm thơm

thương kính chiếc rương, cũ xưa, nắp kép
 cùng chái tan, mẹ chết, máu chảy ròng
 – đạn Pháp bắn bừa –, nát thư vuông lượ
 đọng tình An Cư - Nhĩ Trung, thấm dòng

thư vuông lượ, gặp con, ông Nguyễn nhắc
 cũng đều hay, trong huyết tộc thân sơ
 mẹ trung trinh dâu họ Trần đến mắt
 “*sống gửi nạc, thác gửi xương*”, nếp xưa

từ nách cánh – Nhĩ Trung, đã cải táng
 quy tập về, trên đầu cánh – Trúc Lâm
 thăm ông mẹ, ngõ lảng như khoá mở
 rương bỏ câu bay, trải lòng trăm năm

Trúc Lâm vọng, sóng Cửa Tùng - Cửa Việt
 sông Cánh Hòm, biển Triệu Phong - Gio Linh
 rương tâm sự xưa: chim phôi đôi cánh
 rưng rưng Bến Hải - Thạch Hãn quê mình

rương tâm sự bay, cứ như truyền thuyết
 chân đậu Nhĩ Trung, gác mỏ An Cư
 một cánh biển xanh, thưở tình bát ngát
 một cánh Trúc Lâm, nghĩa nặng thiên thu.

T.X.A.

07:24-10:01, 26-5-2018 HB18

.....

(*) Ở Quảng Trị, Thừa Thiên, mẹ là bà, người phụ nữ già cỡ tuổi
 bà, như mẹ nội (bà nội), mẹ ngoại (bà ngoại), mẹ đồng hương...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2058080964465844>

Bài XXV

THẬT RA, TÔI CHỈ NHƯ VẬY

Trần Xuân An

rơi vào sử, tôi đung đầu tất cả
cuộc chiến tranh hai phía loài người
đụng năm ngoại cường thuộc về hai Khối
thật ra, tôi hiền như cây cỏ thôi

đáng nỗi đau hậu chiến, tôi bước vào hoà giải
bằng văn thơ sử, tôi chống hai Khối ngoại xâm
và thế hệ, đồ hoặc vàng, trước tôi đã chống
thật ra, tôi chỉ chống bằng lương tâm

bao người chọn chỗ đứng, phía này hoặc khác
tôi cam đành đại, đứng giữa cầu Hiền Lương
vết thương đất nước hai phía ngoại xâm, tôi chỉ rõ
thật ra, tôi phát cờ chữ thập đỏ, cứu thương

bao người khôn ngoan, dựa nơi này, nơi khác
hậu chiến rồi, họ vẫn dựa dẫm, mưu cầu
hoà giải bằng văn thơ sử, tôi tứ bề thọ địch
thật ra, tôi dựa vào nỗi đau dân tộc, vẫn còn đau.

T.X.A.

trước 16:20, 27-05-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2058683164405624>

Bài XXVI
**MÙA PHẬT ĐẢN,
 CÚI LAY ĐOÁ SEN**
Trần Xuân An

từ nguồn sông, cửa biển
 thuở đồng sương, rừng mây
 trong tâm người Bụt hiện
 như tiên tóc trắng bay

mộng không sang hèn nữa
 ngọc mờ hôi, tay bưng
 đều máu đỏ, lệ mặn
 tình như Chử - Tiên Dung

đản sinh trong cây cỏ
 Bụt rời xa ngai vàng
 mụn vá đầy vải quần
 giảng khổ trên thế gian

miếng ăn là khổ đế
 chúng sanh ăn thịt nhau
 truyền giống là khổ đế
 bao loài luân lí đâu!

tham sân si – khổ đế
 Bụt thành tiên ông hiền
 vỗ về, xoa dịu khổ
 bảo ban, vui nhẹ phiền

như sen, Bụt dân dã
 nghiệp chúng sanh: bùn ao
 rằm tháng tư, sen nở
 cúi lạy sen: thanh cao

sen ngát thơm biểu tượng
 ai cũng thể, sơ sinh
 là anh nhi, phật tánh
 dù bùn mọi thân hình

cùng nhìn ra thế giới
 tu, không lìa trần gian
 tu nhưng không chậm tiến
 chậm tiến, Tổ quốc tàn!

Phật rời ngai chính trị
 cứu đời bằng Đạo Thiền
 nhân dân nhìn nhân loại
 nước mạnh giàu mới yên

cùng nhịp sống thế giới
 đạo hữu đâu lánh đời
 giỏi khoa học công nghệ
 mỗi bước đều sen tươi

Đạo không làm chính trị
 giúp đời bớt ác đi
 rất hiện thực: khổ để
 đặng lại là từ bi

thờ Bụt như cha mẹ
Phật đản, lạy đoá sen
bông sen là Phật tánh
nghịch thế gian bùn đen.

T.X.A.

07:37-10:02, 14-4 Mậu Tuất HB18
(28-5-2018)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2059061457701128>

Bài XXVII
NGÀY THẾ GIỚI ĐỀU TRẺ THƠ
Trần Xuân An

các chú bé chụp hình
 chỉ thấy toàn râu trắng
 mới nhìn, ngỡ hoa quỳnh
 trở từ li trà đắng!

các bé tự chụp hình
 chỉ thấy đôi mắt sáng
 ôm khắp cả hành tinh
 trên khung thế giới phẳng

thật ra, đều là bạn
 thật ra, đều là mình
 chúng ta già tươi tắn
 ngày thế giới xinh xinh

giữ hết bao năm tháng
 hôm nay, đều học sinh
 đồng phục ngày vui ngắn:
 mắt xanh, râu trắng tinh.

T.X.A.

06:18-15:30, 01-6-2018

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2061067370833870>

Bài XXVIII
**TRUNG QUỐC VẪN TRÊN
 LỘ TRÌNH XÂM LƯỢC ĐÃ CÔNG KHAI**
 Trần Xuân An

thực dân cũ
 ngang ngược
 xâm chiếm ở Biển Đông
 thực dân mới
 gian manh
 khuếch trương khắp nơi trên Đất nước
 hai thứ hoạ thực dân
 một khuôn mặt Trung Quốc!
 trắng trợn công khai
 lộ trình xâm lăng!

từ bao giờ?
 do ai?
 tại chính chúng ta chẳng?
 nay thêm Vân Đồn, Bắc Vân Phong, Phú Quốc
 rao cho mọi nước thuê, nhưng thu tóm trước
 vẫn thực dân Trung Quốc, tự nghìn xưa, lâu rồi!

số năm rao cho thuê chỉ hai mươi
không thể bốn thế hệ, dài hun hút
dài mịt mù 99 năm
và nên rõ ràng trong luật:
không mời Trung Quốc
tuyệt đối, không mời Trung Quốc
vì “*lưỡi vạch*”
cả thế giới cấm uất
vì đã bao con ngựa Troy! Ta chỉ muốn hoà bình
mong Đất và Nước lại vẹn nguyên.

T.X.A.

trước 09:30, 04-6-2018

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2062449537362320>

Bài XXIX

CHỈ MUỐN VỆNG NGUYÊN, HOÀ BÌNH

Trần Xuân An

Việt Nam mình không nuôi lòng thù hận
nhưng bao đời khó thương mến Trung Hoa
Hoa trả đảo, theo đường biên giới cũ
thôi đặc khu, để nhẹ nhõm lòng ta.

T.X.A.

06:11-07:45, 05-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2062963990644208>

Bài XXX
BẦY BÔNG HOA SỬ & TRIẾT
Trần Xuân An

hai vàng ngược ba đồ
chống hai khối ngoại xâm
vẽ thêm đôi đũa lam
tận cùng sâu khổ đế ⁽¹⁾

đừng sa đích sử kí ⁽²⁾
triết sen Bụt từ tâm
quyền sống tự hào đó
triệu Hiền Lương Việt Nam.

T.X.A.

trước 07:30, 06-6-2018 HB18

.....

- (1) Khổ đế: Dukkha
(2) Sa đích: Sadisme

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2063443687262905>

Bài XXXI
GIỮA NHIỀU SẮC XANH ĐỜI
Trần Xuân An

~~ *mến tặng hai bạn La Mai Gia Thi
 & Đặng Chương Ngạn* ~~

tôi đọc thơ em nhưng đang đọc Tam Kỳ
 Tam Kỳ ấy có chất Sài Gòn và Hà Tĩnh
 thơ của người nữ là em, bản lĩnh
 các quê hương đều khúc xạ, khác đi

thơ dễ sa lầy, nhà giáo bước vào chi!
 nhớ ông Camus bên Tây từng nói rứa
 mô phạm giảng đường, nhưng trái tim chan chứa
 giữa mực thước và bung tràn, tim chịu nổi không?

Quảng Nam mẫn cảm mưa, rượu hồng
 bất chấp Hải Vân cao, phương ngữ liền châu Hoá
 Đặng Dung đem vô dòng lệ rơi sáng loá ⁽¹⁾
 nay trên gươm Gạc Ma mài Bàn Than trắng

em tự bảo đời xanh đầy chằng
 xanh ấy mơ, khát màu xanh biển đảo
 mạng chữ đang nổi lửa xanh, lửa tràn giao diện báo
 chạnh cảm thương người thơ tự nhắc nhở đời xanh

cảm ơn em tặng thơ, thơm ngát, mong manh
 hương sưa ủ rất sâu trong thi tập
 Tam Kỳ em, tôi sẽ gặp
 hẳn khác Tam Kỳ tôi và bạn học ngày xưa

hương sưa lan toả xa, choãi rẽ vững thân cửa
 tâm hồn, bản lĩnh Tam Kỳ em đó
 nhà giáo - nhà thơ vẫn có những khung cửa mở
 “*Gia ơi, đời xanh đấy!*”, giữa nhiều sắc xanh đời ⁽²⁾.

T.X.A.

trước 17:20, 06-6-2018 HB18

. . . . .

(1) Đặng Dung (1373-1414), tác giả bài “*Thuật hoài*”. Ông là con trai Đặng Tất (1357-1409), người Hà Tĩnh, nhưng Dương Văn An ghi trong “*Ô châu cận lục*”, cha con ông là người Thuận Hoá, có lẽ vì gia đình định cư và làm quan ở đó. Thuận Hoá thời Trần bao gồm cả vùng đất thuộc huyện Điện Bàn (Quảng Nam) ngày nay.

(2) Tập thơ của La Mai Thi Gia, Nxb. HNV., 2018.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2063646590575948>

Bài XXXII

KÍNH NHỚ BI KỊCH ĐẶNG DUNG *

Trần Xuân An

mài gương tóc bạc màu trắng
 bao mùa trắng, mái tóc càng sáng gương
 khăn *tang cha*, nhúng trắng chườm
tang vong quốc, trắng máu tươm *tang triều*

vua giết cha Người, giết điều
 đành tim vua khác cùng triều sáng tâm
 phò triều công lớn, suy trầm
 mong cứu nước, vua vượt tầm vua kia

sông châu Thuận chờ dựng bia
 rừng châu Hoá, "*Thuật hoài*" khuya, vọng hoài
 bi hùng sót lại một bài
 ba đại tang toả thiên tài gương thiêng

sáng Đặng Dung trong khổ phiền
 khi hai vua sắp xếp quyền cho nhau!
tang cha bị giết, suối đau
 nhưng *tang mất nước* vẫn đầu là sông

suối đau còn suối đau không
 khi sông ấy ôm vào lòng nước non
 sông châu Thuận bóng Người còn
 rừng châu Hoá, mưa ngọc son, biển ngời.

T.X.A.

07:13-13:00, 09-6-2018 HB18

.....

(*) Đặng Dung (1373-1414) và hai vua Hậu Trần: Giản Định đế Trần Ngỗi, Trưng Quang đế Trần Quý Khoách. Trần Ngỗi đã giết Đặng Tất, cha đẻ Đặng Dung. Đặng Dung tìm Trần Quý Khoách để phò, nhằm cứu nước. Nhưng rồi Trần Ngỗi và Trần Quý Khoách hợp nhất, một làm thái thượng hoàng, một làm hoàng đế. Đặng Dung phò cả hai, vượt qua nỗi đau cha bị Trần Ngỗi giết.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2065156470424960>

Bài XXXIII

LIỆU ĐẤT NƯỚC TA CÓ BỊ HI SINH?

Trần Xuân An

thế giới vẫn phẳng nhưng không còn phẳng
 khi luật về mạng trùm lên đất nước chúng ta
 hay trập trùng càng trập trùng tường lửa
 lồm xướng một vệt cháy trên bản đồ,
 như thuở chưa xa?

chúng ta không thấy rõ kim cương và cả rác
 trên tấm bản đồ thế giới phẳng – màn hình
 có thể sạch hơn nhưng ngu khờ hơn đồng loại
 luật về mạng cô lập đất nước,
 đất nước bị hi sinh?

lãnh đạo có nhìn Nga, đại biểu có nhìn Đức
 họ có luật đà điều hay luật nhím không?
 đất nước mình lẽ nào khác biệt thế giới
 thế giới phẳng đâu phải hoang mạc cát,
 thảo nguyên công

Đổi mới, thế giới phẳng, đã thôi màn tre, màn sắt
 nhưng tường lửa? Thì cứ chặn những trang đen
 phản đối “đặc khu”, biểu tình còn vì quyền biểu đạt
 quyền kết nối toàn cầu
 như ngôi làng thân quen.

T.X.A.

trước 17:20, 12-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/100007918808885/posts/2066885570252050>

Bài XXXIV

LUẬT, BIỂU TÌNH VÀ DẤU HỎI

Trần Xuân An

ngoại xâm trên bờ và ngoài biển
chống giặc, đồng bào như khác lòng
công dân và chẳng công dân nữa
nhà cầm quyền tự vấn mình không?

dân biểu tình phổ, biểu tình mạng
nói không trước Quốc hội, Trung ương
Trung Quốc đừng vin công hàm, luật
cướp đảo, đặc khu, chúc thăm thương!

biểu tình – nổi dậy trong tuyệt vọng
để không Trung Quốc, không đặc khu
biểu tình – phủ quyết vang quốc tế
thế giới mở, sao hữu nghị tù?

T.X.A.

19:12-21:10, 15-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2069426366664637>

Bài XXXV

BIỂU TÌNH THỜI TỰ ĐỨC

Trần Xuân An

phía Bắc biểu tình, đau Lục tỉnh
dân loạn hò reo, chửi lính quan
vua dẹp Giặc Cờ, hoà thủ Pháp
ai bày chân đất lòng chia tan?

phải chăng Giặc Cờ trong thuở ấy
ép buộc dân làm mạ lị quân? ⁽¹⁾
những Pierre Phụng còn ảo vọng? ⁽²⁾
hay do nước yếu, triều phân vân?

thế nước đau đau như thuở đó
sao không chiếm lại đảo cho dân?
còn chịu “đặc khu” – ba tử huyết
Trung Quốc điếm vào sẽ chết trên!

nay đi biểu tình, lòng khắc sử
đòi đảo, chống “đặc khu”, bầy gian
giữ sạch mình, không dính giặc ngoại
chỉ vì Đất Nước, quyền công dân.

T.X.A.

07:32-09:05, 16-6-2018 HB18

.....

(1) Mạ lị quân: Quân chửi rủa. Nếu là quân lính Giặc Cờ thật, thì để khích tướng quân ta. Nếu đó là dân ta bị ép buộc, thì để khiến binh tướng ta nao núng, không nở sát phạt, đồng thời để làm bung bung đỡ tên đạn cho chúng.

(2) Tạ Văn Phụng (?-1865).

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2069797959960811>

Bài XXXVI
NGÀY CHẾ LAN VIÊN QUA ĐỜI
Trần Xuân An

trong chuyến đi vĩnh hằng
 ông vẫn còn bên này bờ khuya, sức đuối
 dù non nửa giờ nửa thôi, là bờ kia – ngày mới *
 ông qua đời như một tử thơ buồn

hừng đông đời thơ, điêu tàn, không phé tàn luôn
 sáng đến chiều, vật vã vươn lên phong cách lạ
 dù trong dàn đồng ý đồng chí đồng tình, một dạ
 tối và khuya, tâm thi hào, di cảo, sáng đèn

Quảng Trị nguyên quán, có trường Chế Lan Viên
 hừng đông còn vắng, tối khuya thường vắng
 nhưng dù chỉ học buổi chiều, buổi sáng
 vẫn thấm thía nhất: di cảo trong nhà, tối khuya

quãng hừng đông, quãng sáng đến, chiều về
 quãng tối khuya – ba chặng đời, thơ in trọn vẹn
 ông vẫn mãi ở cõi người ta, bên này bờ bên
 hồn ông vĩnh hằng cõi thơ.

T.X.A.

trước 14:02, 19-6-2018

.....

(*) Ngày mất Chế Lan Viên theo dương lịch, lúc 11:36', theo đồng hồ anh Nguyễn Thái Sơn (nhà thơ)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2072543973019543>

Bài XXXVII

BIỂU TÌNH, NỔI DẬY PHỦ QUYẾT

Trần Xuân An

một chín năm sáu, gằm sóng hận
 Trung Quốc chiếm đông bắc Hoàng Sa
 cả Miền Nam nổ bùng căm phẫn
 lính vàng ngơ kể điệu hồ xa

một chín bảy tư, Mỹ thôi giúp
 lính vàng ngời hải chiến, máu xương
 cả Miền Nam biểu tình rục phở
 xé cờ Trung Quốc khắp mười phương

một chín tám tám, sao chết đứng
 lính đỏ làm cột mốc Gạc Ma
 chỉ phát cờ, rồi cờ ngã xuống
 nghẹn im mấy đá, bãi Trường Sa!

hai không một tám, vẫn Trung Cộng
 mưu kế liếm ngon lưỡi vạch chằng?
 Vân Đồn, Bắc Vân Phong, Phú Quốc!
 cả nước biểu tình, nổi dậy tràn

đừng vin quơ quàng, vin xiên xẹo
vào công thư cũ, luật ngừng thông
tiếng dân Việt Nam vang thế giới
mọi văn bản bán nước tiêu vong! *

T.X.A.

buổi sáng - 15:55, 21-6-2018

.....

(*) Câu cuối, cũng có thể là “*mọi văn bản nhượng đều như không*”, nhưng để nguyên như trên, nhằm bày tỏ thái độ mạnh mẽ, quyết liệt hơn, với ý nghĩa khái quát: Nhân dân thực thi quyền biểu tình để phủ quyết mọi văn bản, văn kiện, đạo luật bán nhượng (hoặc ngôn từ mập mờ nên bị xuyên tạc bán nhượng) biển đảo, đặc khu hay bất kì phần lãnh thổ nào của Đất nước...

.
<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2074648272809113>

Bài XXXVIII
QUÊ HƯƠNG
Trần Xuân An

giọng cha Quảng Nam nguyên
giọng mẹ Cà Mau rờng
cô gái ấy Huế vô ngần, giọng Huế
Huế trong thẳng thốt đau, trên nụ hôn thâm khế
giọng nói hồn nhiên em
là quê hương sâu thẳm, tận cùng.

T.X.A.

trước 16:12, 23-6-2018 HB18

.

Xem thêm:

<https://www.facebook.com/100007918808885/posts/2076414395965834/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2076710709269536>

Bài XXXIX
KHÁT VỌNG CÁC NHÀ VIẾT SỬ
Trần Xuân An

sử gia lặn biển sử
 tìm thuyền chữ bao đời
 tháo ráp khung lim cổ
 bọc thép mới, ra khơi

thuyền tàu tây nô lệ
 xích người vào guồng chèo
 thuyền ta khát trung thực
 thoát trói, phát buồm reo

thuyền sử *Chiến tranh Lạnh*
 bút như đạn bắn nhau
 nhưng thời thế giới phẳng
 đáy sử không khuấy đâu

biển chữ là thư viện
 bàn hội thảo như thuyền
 sử để đời, muôn thuở
 không sợ bão cường quyền

chiếc thuyền trên biển sử
 mặc ai níu một bên
 thuyền "*Hiền Lương*" nghiêng quá!
 sử gia không chịu hèn

nội chiến trong ngoại chiến
máu đồng bào đều đau
quanh mạn thuyền, viết sử
thiên lệch, sóng lút đầu.

T.X.A.

trước 12:00, 23-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2077328325874441>

Bài XL
**KẾT ĐỘNG,
 VÀ LẠI KẾT ĐỘNG HOÀ GIẢI**
 Trần Xuân An

những lúa tuổi chiến tranh dần khuất bóng
 mấy lớp trẻ lớn lên vỡ niềm tin
 gió mấy hướng chạm nhau như lần cuối
 lốc xoáy luôn bản viết lẫn trang in

may thời đại không như thời Minh thuộc ⁽¹⁾
 cũng vẫn còn nghìn thư viện nghìn phương
 may trong nước, đặng mạng hình, mạng chữ
 hẳn có nơi lưu hết gió trăm luồng

hoà giải này, hẳn người mù cũng rõ
 ba đoá đỏ, khối ấy, chống ngoại xâm
 hai bông vàng chống ngoại xâm, khối nọ ⁽²⁾
 và bao loài, khổ đế, đôi hoa lam ⁽³⁾

những tình tiết, thời nhuộm vàng chống đỏ
 bao con người, thuở nhuộm đỏ chống vàng
 nhiều giáo lí siêu hình... dù tương phản
 bảy bông, ba sắc, quá thật, rõ ràng

dù tắt mạng trên toàn cầu, tan vỡ
 loài người còn, *Câu Ý Hệ* mãi còn
 tôi vẫn ước, không rơi đi một chữ
 bảy đoá, đỏ, vàng, lam, sáng nước non

giữ nụ cười nghìn xưa xua xâm lược
hiếu tự nhiên, bi đát, để văn minh
seo nội chiến đỏ - vàng, muôn đời nhưc
hãy chân thật sử văn, vẫn nghĩa tình.

T.X.A.

07:11-10:23, 25-6-2018 HB18

.....

- (1) Thời nhà Minh (Trung Hoa) xâm chiếm nước ta, 1407-1427.
- (2) Pháp, Nhật, Mỹ và Nga Xô, Trung Quốc.
- (3) Khổ đế (dukkha): khổ đau trong ý thức về sát sanh, truyền giống của bao loài...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078474995759774>

Bài XLI
TRANH THƯ PHÁP KHẮC ĐÁ
Trần Xuân An

~~ kính tặng anh Thạch Quý (nhà thơ) ~~

một đoá hoa quý hoá thạch
in vào vách núi nghìn năm
cùng đôi câu thơ khí phách
thạch anh của dó đọg trầm.

T.X.A.

sáng và trưa 27-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080387028901904>

Bài XLII
CHẤT GỖ, TỨ THƠ
Trần Xuân An

~~ *thân tặng bạn Nguyễn Văn Hùng (nhà thơ)* ~~

mộc, không cần chi sơn phết
làm sao sơn phết sông Lam!
chẳng nạm xà cừ óng ánh
hoa văn sóng gỗ tứ ngâm

thơ bạn, lúc dào thi tứ
ngồi cầm lai của trăm năm
thơ bạn, lúc khuyên nhủ tự
mát gỗ – xoáy nước – trắng rằm.

T.X.A.

14:21-16:25, 27-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080575295549744>

Bài XLIII
ẢN TƯỢNG KHALY CHÀM
Trần Xuân An

~~ *mến tặng anh Khaly Cham (nhà thơ)* ~~

Khaly Chàm! Khaly Chàm!
người đọc xem thơ, thơ lặng cầm
hiện lên kinh dị và cổ quái
phiên bản tiềm thức, phiên bản âm

Khaly Chàm! Khaly Chàm!
đôi khi tình tứ, ngọt vị cam
hiếu thảo với mùa xuân, tình mẹ
anh về cõi ngôn ngữ trần phàm.

T.X.A.

19:45-21:54, 27-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080839192190021>

Bài XLIV
THÂN KÍNH ANH TRẦN MẠNH HẢO
Trần Xuân An

~~ quý mến gửi đến nhà thơ ~~

thi sĩ trong đoàn quân chiến thắng
càng sâu thất bại nỗi niềm riêng
nghịch lí nên thơ tài hoa đáng
ném vòng nguyệt quế như gông xiềng

thơ đau cái đói Nam Cao đói
đói kinh niên, Hàn Mặc đói trắng
anh đói tự do, ám ảnh đói
chữ thơm hạt gạo, chín sao băng.

T.X.A.

07:34-09:10, 28-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2081300952143845>

Bài XLV

ĐƯỜNG LONG NÃO XANH

Trần Xuân An

*~~ mến tặng anh Nguyễn Phước Bửu Nam
(nhà thơ Trần Hoàng Phố) ~~*

ngọn đuốc đỏ, vòm long não xanh
học sinh biểu tình đến đại học
thơ biểu tình khúc quanh bạc tóc
đường xanh phản đối mất biển xanh.

T.X.A.

09:12-11:01, 28-6-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2081387528801854>

Bài XLVI
DẢI CÁT TRẮNG MIỀN TRUNG
Trần Xuân An

trắng muôn đời cát trắng
 bụi từ lá mủn rời
 cũng bay theo gió nóng
 cát mãi trắng tinh khôi

gió nóng và cát trắng
 nung nắng hè pha lê
 trắng “*Ồ châu...*”, cuồng sĩ
 bấm ngón tới, lún về *

mùa đông về gió lạnh
 cát như tuyết mênh mông
 như mưa bay suốt tháng
 vỡ thành cát mịn trong

cát trắng và gió rét
 người nói ra khói mờ
 trèo rú cát, nhìn lụi
 ngập địa chí, tràn thơ

nhưng gió nồm, trăng hạ
 mát dịu cát trắng ngời
 nhưng ngừng mưa, nắng hừng
 cát loé tia mặt trời

tóc đêm hè, gió biển
 mỗi ngày mưa, nắng bùng
 dán vai bằng cát trắng
 tươi sức sống lạ lùng

dù gió rang, cát bỏng
bão quét, lụt cóng tê
không lụt trắng, khô biển
còn chí người đam mê.

T.X.A.

buổi sáng 02-7-2018 HB18

.....

(*) Dương Văn An (1514-1591), tác giả tục biên “*Ô châu cận lục*”;
Cao Bá Quát (1809-1855), tác giả các bài thơ “*Sa hành đoản ca*”,
“*Quá Quảng Trị tỉnh*”...

iPad, iPhone & FB ấn 02-7-2018

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2089330674674206>

Bài XLVII
**MỌI CUỘC CHIẾN TRANH,
 NẾU DÂN CHỦ NHƯ BONG BÓNG BAY**
 Trần Xuân An

~~ quý mến tặng anh Nguyễn Duy (nhà thơ) ~~

đuổi xong giặc ngoại xâm
 nghìn xưa, muôn thuở
 số ít ở lại nghiêm mật làm vua quan
 hầu hết băng khuâng
 trở về với luống cày, sách vở
 về với búa bay, đục bào, gánh hàng góc chợ
 về với trùng trùng thương tật, nghĩa trang
 bạt ngàn mộ gió
 Thánh Gióng về trời, nhân dân về nhân dân

*“nghĩ cho cùng
 mọi cuộc chiến tranh
 phe nào thắng thì nhân dân đều bại...”⁽¹⁾
 là thế đó
 quy luật hiển nhiên, bao triều cũng thường hằng*

Ngô, Lý, Trần, Lê kháng chiến gian nan
 rồi vẫn làm vua quan, đề đầu cỡi cỗ
 nhưng Đất nước độc lập, đất và nước vẹn toàn
 nhưng nhóm cầm quyền không phải ngoại bang

cuộc chiến nào, thất bại cũng nhân dân
 nếu dân chủ như viễn tượng, bóng bay đều vỡ
 nay dân quyền, nhân quyền, thật sự, có chăng?
 biên giới, Biển Đông, cuộc còn kêu lòng dân máu rỏ

nhưng càng nghĩ cho tận cùng, tận cùng sáng tỏ
 góc nhìn cuộc chiến tranh đỏ - vàng
 năm đoá chiến công: hai vàng, ba đỏ ⁽²⁾
 và hai bông lam – triết học về địa ngục thế gian
 bảy hoa ngọc kết tinh, trong trùng trùng xương máu đỏ ⁽³⁾
 nhân dân bại, nhưng cả dân tộc là thế đó
 nước mắt chảy ròng, miệng vẫn cười vang.

T.X.A.

08:23-09:45, 06-7-2018 HB18

.....

(1) Hai câu thơ của nhà thơ Nguyễn Duy.

(2) Nhật, Pháp, Mỹ và Nga Xô, Trung Quốc...

(3) Xem thêm bài "*Bảy bông hoa sử & triết*":

<https://www.facebook.com/100007918808885/posts/2063443687262905/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2089109521362988>

Bài XLVIII
KÍNH TẶNG
NHỮNG THI SĨ VỎN LÀ LÍNH VÀNG
Trần Xuân An

*~~ quý mến tặng các nhà thơ Thiếu Khanh,
 Luân Hoán, Nguyễn Dương Quang...~~*

mạng toàn cầu – võng giăng Trái đất
 – lưới đường truyền, tổ xã hội người –
 sổ chân dung, phải không – *facebook?* *
 gọi chi, thì đó cũng là đời

đọc được thơ, từ khu bưu chính
 người lính vàng thao thức hành quân
 đêm mưa chiến hào, chong mắt gác
 cả lê xáp trận, áo giáp hần

các anh, bốn mươi năm, thôi lính
 nhưng thơ còn đó, vẫn trải lòng
 chất lính vàng, tươi rònng máu Việt
 bắn Xô Trung, đặng giọng sông Hồng

lính vàng, lính đỏ, đều lục bát
 yêu Nguyễn Du, đều hận sông Gianh
 nhưng các anh rửa nhau xâm lược
 hai phe, dựa hai Khối phân tranh

lính đỏ, lính vàng đều yêu nước
 đều chống xâm lăng, đều thương dân
 vẫn còn đó, cho văn học sử
 và sử kí đang sáng tỏ dần

thế hệ trẻ chưa từng cầm súng
 yêu thơ đỏ như yêu thơ vàng
 trên Facebook đều chung đất sống
 Bắc và Nam cùng một sử văn

quầy chữ kê hàng tôm sạp cá
 kết sổ chân dung, võng cáp quang
 chưa báo giấy thì mạng dân chủ
 lính vàng không sợ lửa thử vàng

sổ chân dung ghê như lưới chém
 chỉ chặt đôi dân tộc, mai sau
 sách chân dung sáng người một phía
 khác chi dao chẻ, bổ từ đầu

nhưng thua là thua, thắng là thắng
 lịch sử muôn đời là thế thôi
 sử trả cho lính vàng danh dự
 lính vàng trong thơ vẫn rất người.

T.X.A.

tối 08-7-2018 HB18

.....

(*) Tạm dịch từ tiếng Anh: Mạng, lưới, võng (net); Sổ chân dung hay sách chân dung (Facebook). Hiện nay, có nhiều người muốn chuyển sang dùng mạng xã hội "Minds. com", nên "facebook" có thể xem như một danh từ chung.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2091583347782272>

Bài XLIX
GIÓ LÀO MIỀN TRUNG
VẮT NƯỚC CHO CỬU LONG
Trần Xuân An

gió tây nam qua Sài Gòn
 không như ngoài nớ khô giòn cỏ cây

đông Trường Sơn gió, khô gầy
 cho Mê Kông trút mưa đầy Cửu Long
 Miền Trung khô trắng khô cong
 cho Mê Kông trút Cửu Long mưa đầy

nguồn Cửu Long, với mình đây:
 từ lưng áo, vai rạn dày Miền Trung

Miền Trung vào cuối sông Khung *
 là vào tấm dịu nắng nung gió Lào
 phù sa Nam Bộ ngọt sao
 nghìn xưa, ngấm đất cũng đồng bào xưa

yêu thương nói lắm cũng thừa
 mình khô khát, uống cho bura mưa này.

T.X.A.

sáng - 14:02, 12-7-2018 HB18

.....

(*) Sông Khung = Mê Kông = Cửu Long.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095152874091986>

Bài L
HOÀNG SA VỊ XUYÊN GẠC MA
Trần Xuân An

lính đỏ, lính vàng dần dà khuất bóng
 con cháu họ đã như tre như măng
 và như biển, sóng sau thay sóng trước
 sóng trước bạc đầu, lui về ngàn năm

cả dân tộc, áo màu tre pha biển
 không cờ đỏ, cờ vàng, trước ngoại xâm
 tre là Đất, sóng gắn liền là Nước
 hoà giải để đều đích thực Việt Nam

nửa không tin Việt Minh và Giải Phóng
 nên xương máu Hiền Lương, hội nhập chẳng?
 ruột thịt Hoàng Sa, Gạc Ma gằm sóng
 bọc trứng Vị Xuyên rỗng tre vạ làng

trong những lũy tre uy nghi tên lửa
 sóng nâng niu, sóng che chở tàu ngầm
 đứt ngoại lai sẽ thành dân tộc nhất
 dân không lật đổ khi thuần Việt Nam.

T.X.A.

18:30-21:10, 12-7-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095424690731471>

Bài LI
**NHÂN ĐỌC MỘT BÀI THƠ CỦA PHÙNG QUÁN
 Ở FB VŨ HỒ NHƯ**
Trần Xuân An

kính thừa thi sĩ
 người đòi đuổi ca dao sen - bùn
 ông đuổi luôn đi
 tục ngữ về mực trên sách

bởi theo lô gic của ông
“gần mực thì đen”
 cũng là lời của kẻ vô học

không còn mực
 thế gian không có sách vở, người đọc
 Phùng Quán chẳng có trang thơ nào

thi sĩ ơi, tục ngữ kia ngụ ý khác!
 ông hiểu văn cảnh sen - bùn rồi ⁽¹⁾
 nhưng cố tình hiểu lệch, chửi cho đau

“Lời mẹ dặn”, ông quyết liệt tron đời trung thực
 hồn tôi ước là vách đá khắc sâu
 nhưng không phải riêng ông, nhãn quan giai cấp
 xui nhà sử, nhà văn sa đích chữ bằng dao ⁽²⁾

bi kịch người phản kháng và cải tiến
 uất bị bạo hành, gí súng, phải gào
 tâm thế đó sôi cùng nhiệt huyết
 bút danh nhân cũng sa đích, nước mắt trào.

T.X.A.
 13 & 14-7-2018

.....

(1) Mỗi chỉnh thể hình tượng nghệ thuật nói chung, thơ cũng trong cái chung này, đều có cái tứ riêng của nó. Các hình ảnh chi tiết được chọn lựa rồi cấu tạo thành tứ. Cách hiểu như nhà thơ Phùng Quán là hiểu sai cái tứ của bài ca dao. Cũng có thể ông không hiểu sai, nhưng ông cố ý hiểu sai để biểu đạt một ý tưởng khác.

Nói cho đúng, gốc của sen là củ sen, chứ không phải bùn. Gốc rau muống là rau muống, gốc của cỏ năn, cỏ lác và hàng nghìn loại thực vật khác cũng vậy.

Bùn chỉ là môi trường sống, là một trong những nguồn dưỡng chất mà sen hấp thụ, rồi sen chuyển hoá dưỡng chất ấy. Bài ca dao đề cao phẩm chất của con người trước ảnh hưởng của môi trường sống vừa là nguồn dinh dưỡng vừa là nguồn độc hại: người cao khiết là chung sống trong môi trường không thơm tho, tinh sạch nhưng vẫn giữ được phẩm chất cao khiết. Đó là điều rất đáng quý trong mọi thời, nhất là thời văn hoá xã hội xuống cấp, suy đồi hiện nay.

Bài thơ không nói gì đến gốc gien, không nói gì đến giai cấp cùng khổ cả. Phùng Quán cố hiểu lệch, nhằm phê phán những người chối bỏ thành phần xuất thân.

Mở rộng thêm một chút: Người cao khiết không nên chối bỏ thành phần xuất thân, mà biết vượt lên tầm mức, thoát khỏi ảnh hưởng tiêu cực từ thành phần, gồm cả gia cảnh của mình, theo hướng tốt lành, dĩ nhiên rất đáng ca ngợi. Về gốc gien, cũng có đột biến gien theo hai hướng thăng hoa hoặc suy trầm. Dù sao, Phùng Quán vẫn đúng nếu chúng ta chỉ lưu ý thông điệp chính của ông: không chối bỏ thành phần, nhất là gia cảnh.

Xem nguyên văn bài thơ “*Hoa sen*” của Phùng Quán ở nhiều sách báo, đếm mạng.

(2) Sadisme, phiên âm Việt hoá thành sa-đích, sa đích. Sa đích, trong tiếng Việt trước và sau 1975, được dùng như tính từ và động từ, như một thuật ngữ, với nghĩa: “bạo hành”, “bạo dâm”,

“cưỡng hiếp” sử học, văn chương; sử học, văn chương “bạo
đâm”, “cưỡng hiếp”, sử học, văn chương “bạo hành”...

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095909117349695>

Bài LII
KÍNH THƯƠNG “LỜI MẸ DẶN”
 Trần Xuân An

một bài thơ mùa “trăm hoa đua nở” *
 “Lời mẹ dặn” chảy trong máu bao người
 khát trung thực từ xanh đến bạc tóc
 mẹ nhà thơ dặn thi sĩ muôn thời

nhưng cùng thời lắm nhà thơ chịu trói
 báo thối phồng, treo giải bong bóng bay
 những Phùng Quán bị bạo hành, chìm khuất
 hoà giải bằng thơ sử sẽ sao đây?

T.X.A.

10:20-16:15, 15-7-2018 HB18

.....

(*) Bài thơ “Lời mẹ dặn” của nhà thơ Phùng Quán trong phong trào Nhân Văn - Giai phẩm (trăm hoa đua nở) ở Miền Bắc, nửa sau thập niên 50/XX.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2098101693797104>

Bài LIII
HOA ĐẤT ĐÔNG HÀ
Trần Xuân An

*~~ thân tặng bạn Võ Văn Luyện (nhà thơ),
Phạm Xuân Dũng (nhà báo) ~~*

Quảng Trị trong Đông Hà
lạnh mưa và nắng bỗng
vườn cứ tràn đầy hoa

bởi mình ở trong ta
xa trong gần, ấm mát

sông Hiếu xanh điều hoà
cam lồ thấm Đông Hà
Đông Hà trong Quảng Trị.

T.X.A.

trước 09:01, 23-7-2018

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2105994229674517>

Bài LIV
ĐỨNG BÊN BỜ THẠCH HÃN
Trần Xuân An

*~~ thân tặng các anh, các bạn Hồ Sĩ Bình,
anh Thái Đào, Lê Văn Trâm (nhà văn) ~~*

Thạch Hãn ơi Thạch Hãn
dòng sông ta suýt trôi
về vĩnh hằng, xa lắm

vì ta quá yêu sông
yêu đuối người, yêu đắm
vội vùi trong mênh mộng

mồ hôi đá trở ẩm
nâng bổng ta lên bờ
Đá Đứng thơ Thạch Hãn.

T.X.A.

trước 10:03, 23-7-2018

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2106029729670967>

Bài LV

Ồ LÂU, MẤY CHIẾC CẦU THAY NHAU

Trần Xuân An

*"... cây đa, bến cộ, con đò khác đưa
cây đa, bến cộ còn lưu..."
(ca dao Ô Lâu)*

*~~ quý mến tặng hai anh Nguyễn Ngữ,
Mường Mán (nhà văn), Trần Dạ Lữ (nhà thơ) ~~*

qua đò sông Ô Lâu
mấy trăm năm về lại
không chèo xưa, bít xưa
mà bươm trắng, bè đưa

hoa bè muôn đời dọc
nổi niềm ngang trái mưa
sao bãi mỗ trận mạc
hồn lính ca dao hát?

đâu máu kinh hoàng khúc
đại lộ xương, đạn bừa?
lục bát như nhịp chèo
hồn lính làm cầu cổ

cầu lính vàng cũng đổ
cầu lính đỏ còn lưu
cũng rã rồi, làm mới
Ồ Lâu lành lòng chưa?

hồn lính trăm thiếu thốn
chỉ lãng mạn là thừa
cùng xác dân nghìn mộ
chỉ ca dao, gió lùa!

rồi nay sẽ thành xưa
vài mươi năm sau nữa
bến cộ còn tình hứa
sử Ô Lâu lựa thưa!

T.X.A.

trước 11:02, 23-7-2018 HB18

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2106073116333295>

Bài LVI
RƯỢU CỦA NGƯỜI LÍNH VÀNG CŨ
Trần Xuân An

*~~ thân tặng các anh Phan Văn Quang,
 Nguyễn Đặng Mừng, Nguyễn Đăng Trình,
 Vũ Ngọc Giao, Ngân Thương, Châu Thạch (nhà thơ)*

cảm thức bi đát, mưa
 về một thời ngoại chiến
 trên đất nội chiến, đau
 tâm lính vàng tê điếng

chống ngoại xâm phía trước
 sau lưng còn giặc xưa
 lại cống thêm giặc mới
 hiểu mình, bắn đối lừa

thắng phía trước, nhẹ lưng
 giặc trên lưng sẽ xuống
 hiểu thế, nhưng lính vàng
 súng đồ nòng, luống cuống

Mẹ đâu sinh vàng mưa
 cũng nào sinh đồ nắng
 giọt vào ống, xếp hàng
 bầu tròn, giọt xoay ngang *

lính mưa, thơ ướt sũng
 lính nắng, thơ tươi hồng
 tự do, phơi lòng thật
 chỉ huy, duy lập công

thật nên thua lí tưởng
 đa chiều thua một chiều
 chỉ mong độc lập thật
 đường đi thôi ảo phiêu

lính vàng nay làm thợ
 lính vàng nay thương gia
 nhạc phổ thơ ngâm rượu
 hát buồn, cười ha ha

lịch sử đã yên vậy
 trọng lính vàng thương binh
 quý con vàng tử sĩ
 tâm mình Việt Nam mình.

T.X.A.

07:45-11:45, 24-7-2018 HB18

.....

(*) Tục ngữ: “Ở bầu thì tròn, ở ống thì dài”.

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2107185629555377>

TÂM THỂ PHẢN KHÁNG, CẢI TIẾN & CHIÊU THỨC SA ĐÍCH (SADISME)

Trần Xuân An

Đất nước phát triển, tiến bộ hơn là nhờ những người phản kháng, những người cải tiến. Đó là lực lượng cách mạng và lực lượng cải lương chủ nghĩa, theo quy luật vận động biện chứng âm - dương của mọi giai đoạn lịch sử.

Mọi phê phán, phản biện của họ rất cần thiết, làm thành động lực phát triển, thúc đẩy tiến bộ, góp phần đưa lịch sử tiến lên. Và dĩ nhiên, họ bị mọi chế độ đương thời trấn áp, bạo hành bằng mọi hình thức: cấm đăng báo, xuất bản, bị bôi nhọ, truy bức, đánh đập, bắt tù, lưu đày, tử hình...

Trong tâm thể của lực lượng phản kháng, cải tiến (cải lương chủ nghĩa) như thế, họ lại sục sôi nhiệt huyết, và cũng vì không ai nhận thức chính xác, đầy đủ tất cả mọi điều, mọi sự, mọi nhân vật đối tượng, nên cây bút của họ có lúc quá đà, cực đoan, sai lệch, và không tránh khỏi xuyên tạc. Họ chiến đấu, nên cây bút cũng là vũ khí, có khi bắn sai đối tượng, giận cá chém thớt, hoặc vạch trần đối tượng sai chỗ, làm biến dị nhân vật lịch sử nhằm ám chỉ người cùng thời... Mục tiêu phản kháng, cải tiến là đúng, nhưng đòn chiêu tung ra có khi khiến họ mất uy tín, chỉ lôi kéo được người thiếu thông tin, cả tin, nhưng lại làm mất đi người ủng hộ sáng suốt, cẩn trọng, có đầy đủ thông tin hơn.

Hiện nay, có những người phản kháng (triệt để), cải tiến (cải lương chủ nghĩa), sử học chưa đánh giá được, nên tôi cũng không thể biết rõ họ như thế nào, tốt hay xấu. Tuy vậy, trong số đó, cũng có không ít người rơi vào trường hợp sa đích một câu nói, một hành vi, cử chỉ của một quan chức nào đó, thậm chí còn nặng nề hơn cả những danh nhân chúng ta đã biết, mặc dù, xét về trình độ học vấn và kinh lịch, điều kiện tiếp nhận thông tin, họ còn vượt xa, cao hơn hẳn các vị danh nhân tiền bối ấy.

Tôi viết thành một khổ thơ về những danh nhân đã đi vào sử học:
(...)

*“bi kịch người phản kháng và cải tiến
uất bị bạo hành, gí súng, phải gào
tâm thế đố sôi cùng nhiệt huyết
bút danh nhân cũng sa địch, nước mắt trào”.**

T.X.A.

trước 09:30, 17-7-2018 HB18

.....

(*) Trọn bài:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095909117349695/>

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2100947006845906>

MỤC LỤC TẬP THƠ & CÁC ĐƯỜNG DẪN (LINKs)

A. Năm mươi sáu (56) bài thơ mới viết (tính đến ngày 06-7-2018 HB18):

TRONG TÔI BẾN HẢI & THẠCH HÃN – tập thơ – đầu sách thứ 7 về đề tài hoà giải dân tộc của Trần Xuân An (không kể tập thơ tình cảm “*Tuổi nhớ*”, nxb. VHVN.), tại Facebook:

LỜI THƯA NGỎ

tập thơ “*Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn*”

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2101819916758615/>

1) Bài I

NGUỒN CỘI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2030843823856225>

2) Bài II

BÀI HỌC ĐỊA LÍ MỘT THUỞ TAM KỶ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2033142660293008>

3) Bài III

ẢNH LỚP MÌNH TUỔI HAI MƯƠI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2035691976704743>

4) Bài IV

SÔNG BẾN NGHÉ XƯA

SÔNG SÀI GÒN NAY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2037214446552496>

5) Bài V

BÌNH TÂM THÔI,

“TRIỆU NGƯỜI VUI”, “TRIỆU NGƯỜI BUỒN”

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2038149493125658>

6) Bài VI

MÙA HOA SỮA, SÔNG TAM KỶ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2039758492964758>

7) Bài VII

NGÀY GIỖ QUỐC TÔ

Ở TP.HCM.

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2041159902824617>

8.) Bài VIII

BỐI CẢNH VÀ TÔI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2041773022763305>

9) Bài IX

MỘT NỀN NHANG GIỖ QUỐC TÔ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2042166392723968>

10) Bài X

THƠ THỜI SỰ VUI:

CUỐI THÁNG TƯ 2018 Ở BÁN ĐẢO CAO LY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2043564442584163>

11) Bài XI

NGÀY THÔN TÍNH, NGÀY HOÀ BÌNH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2043584372582170>

12) Bài XII

CUỐI THÁNG TƯ 2018,

NHÌN ẢNH BÀN MÔN ĐIỂM, NHỚ BẾN HẢI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2044024075871533>

13) Bài XIII

ĐẸP KHỐC LIỆT, ĐẸP ÁM ẢNH

CHẬU HOA 30 THÁNG TƯ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2045033029103971>

14) Bài XIV

KHÁC CÂU THƠ NHÀ THƠ NGUYỄN DUY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2045044885769452>

15) Bài XV

BỪNG SÁNG GIỌT MỒ HÔI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2045601395713801>

16) Bài XVI

TƯỚNG NHỚ NHÀ THƠ TRẦN VÀNG SAO,
MỘT NGƯỜI THÔNG NHẤT NAM - BẮC
THEO CÁCH CỦA ANH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2049757408631533>

17) Bài XVII

BIÊN GIỚI

TRONG TRUYỆN HỌ HỒNG BÀNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2050979195176021>

18) Bài XVIII

DI TÍCH THỰC DÂN

NHỪNG THUẾ MÁU VIỆT

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2051793175094623>

19) Bài XIX

TÔI KHÔNG TỪ BỎ CHỮ NÀO

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2052921354981805>

20) Bài XX

BÀI HỌC SỬ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054029388204335>

21) Bài XXI

THUỞ ĐÓ,
NHỮNG CON ĐƯỜNG CỨU NƯỚC

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054526084821332>

22) Bài XXII

LẦN THỨ 128 SINH NHẬT BÁC HỒ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2054659931474614>

23) Bài XXIII

KHÔN NGƯỜI MỘT TỨ THƠ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2055565751384032>

24) Bài XXIV

SÔNG CÁNH HÒM
ĐỪNG CHUYỆN TÌNH XƯA

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2058080964465844>

25) Bài XXV

THẬT RA, TÔI CHỈ NHƯ VẬY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2058683164405624>

26) Bài XXVI
MÙA PHẬT ĐẢN,
CÚI LẠY ĐOÁ SEN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2059061457701128>

27) Bài XXVII
NGÀY THẾ GIỚI ĐỀU TRẺ THƠ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2061067370833870>

28) Bài XXVIII
TRUNG QUỐC VẼN TRÊN
LỘ TRÌNH XÂM LƯỢC ĐÃ CÔNG KHAI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2062449537362320>

29) Bài XXIX
CHỈ MUỐN VỆNG NGUYÊN, HOÀ BÌNH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2062963990644208>

30) Bài XXX
BẦY BÔNG HOA SỬ & TRIẾT

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2063443687262905>

31) Bài XXXI
GIỮA NHIỀU SẮC XANH ĐỜI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2063646590575948>

32) Bài XXXII

KÍNH NHỚ BI KỊCH ĐẶNG DUNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2065156470424960>

33) Bài XXXIII

LIỆU ĐẤT NƯỚC TA CÓ BỊ HI SINH?

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/100007918808885/posts/2066885570252050>

34) Bài XXXIV

LUẬT, BIỂU TÌNH VÀ DẤU HỎI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2069426366664637>

35) Bài XXXV

BIỂU TÌNH THỜI TỰ ĐỨC

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2069797959960811>

36) Bài XXXVI

NGÀY CHẾ LAN VIÊN QUA ĐỜI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2072543973019543>

37) Bài XXXVII

BIỂU TÌNH, NÓI DẬY PHỦ QUYẾT

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2074648272809113>

38) Bài XXXVIII

QUÊ HƯƠNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2076710709269536>

39) Bài XXXIX

KHÁT VỌNG CÁC NHÀ VIẾT SỬ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2077328325874441>

40) Bài XL

KẾT ĐÔNG,

VÀ LẠI KẾT ĐÔNG HOÀ GIẢI

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078474995759774>

41) Bài XLI

TRANH THU PHÁP KHẮC ĐÁ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080387028901904>

42) Bài XLII

CHẤT GỖ, TỨ THƠ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080575295549744>

43) Bài XLIII

ẤN TƯỢNG KHALY CHÀM

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2080839192190021>

44) Bài XLIV

THÂN KÍNH ANH TRẦN MẠNH HẢO

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2081300952143845>

45) Bài XLV

ĐƯỜNG LONG NÃO XANH

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2081387528801854>

46) Bài XLVI

ĐÀI CÁT TRẮNG MIỀN TRUNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2089330674674206>

47) Bài XLVII

MỌI CUỘC CHIẾN TRANH,

NẾU DÂN CHỦ NHƯ BONG BÓNG BAY

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2089109521362988>

48) Bài XLVIII

KÍNH TẶNG

NHỮNG THI SĨ VÓN LÀ LÍNH VÀNG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2091583347782272>

49) Bài XLIX

GIÓ LÀO MIỀN TRUNG
VẮT NƯỚC CHO CỬU LONG

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095152874091986/>

50) Bài L

HOÀNG SA VỊ XUYÊN GẠC MA

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095424690731471/>

51) Bài LI

NHÂN ĐỌC MỘT BÀI THƠ CỦA PHÙNG QUÁN
Ở FB VỮ HỒ NHƯ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2095909117349695/>

52) Bài LII

KÍNH THƯƠNG “LỜI MẸ DẶN”

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2098101693797104/>

53) Bài LIII

HOA ĐẤT ĐÔNG HÀ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2105994229674517>

54) Bài LIV

ĐỪNG BÊN BỜ THẠCH HÃN

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2106029729670967>

55) Bài LV

Ô LẬU, MẤY CHIẾC CẦU THAY NHAU

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2106073116333295>

56) Bài LVI

RƯỢU CỦA NGƯỜI LÍNH VÀNG CŨ

Trần Xuân An

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2107185629555377>

Lời viết thêm:

TÂM THỂ PHẢN KHÁNG, CẢI TIẾN & CHIÊU THỨC SA

ĐÍCH

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2099792710294669/>

Mục lục – các đường dẫn (links)

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457>

Trọn tập gồm 56 bài thơ đã công bố theo ngày giờ ghi cuối mỗi bài.

TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN TỪNG CHỮ, TỪNG Ý TƯỞNG.

Trân trọng và cảm ơn.

DANH MỤC TÁC PHẨM CỦA TRẦN XUÂN AN

I. Thơ

1. *Nắng và mưa*, tập thơ, Hội VHNT. Quảng Trị xuất bản, 1991.
2. *Hát chiêu hồn mình*, tập thơ, Nxb. Đồng Nai, 1992.
3. *Tôi vẫn ở trên đường*, tập thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1993.
4. *Lặng lẽ ở phố*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
5. *Kẻ bị ném vào bão*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1995.
6. *Hát với đời ơi thương mến*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 1996.
7. *Quê nhà yêu dấu*, trường ca thơ, Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 1998.
8. *Giọt mực, cánh đòng và vở kịch điên*, tập thơ, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
9. *Thơ những mùa hương*, tập thơ, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2011.
10. *Tương niệm Mẹ*, tập thơ tự tuyển, Nxb. Thanh Niên, 2010.
11. *Thơ sử và những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2011.
12. *Hát mộc với biển đảo & những bài thơ khác*, tập thơ, Nxb. Thanh Niên, 2012.
13. *Mở lòng bàn tay để đan tay*, tập thơ, Nxb. Trẻ, 2014.
14. *Để lòng người thôi trầm uất*, tập thơ, công bố tại Facebook & Tạp chí điện tử Chim Việt Cảnh Nam, 2014.
15. *Cầu Ý Hệ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2016.
16. *Tuổi nhớ*, tập thơ, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ, 2016.
17. *Độc lập thật, khát vọng!*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
18. *Chiếc cầu Chiến Tranh Lạnh*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 2017
19. *Bốn năm Chử Thập Đổ*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 3-2018
20. *Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn*, tập thơ, công bố tại Facebook & các điểm mạng của tác giả, 7-2018

II. Tiểu thuyết, truyện kí:

21. *Mùa hè bên sông (Nỗi đau hậu chiến)*, tiểu thuyết, 1997; hai bản đã sửa chữa và bổ sung, 2001 (lần hai) và 2003 (lần ba), Tạp chí điện tử Giao Điểm tháng 6-2005.
22. *Có một nơi lá mãi xanh*, tiểu thuyết, Nxb. Hội Nhà văn, 1999.
23. *Ngôi trường tháng giêng*, tiểu thuyết, 1998, Nxb. Thanh Niên, 2003.
24. *Sen đỏ, bài thơ hoà bình*, tiểu thuyết, 1999, Nxb. Thanh Niên, 2003.
25. *Nước mắt có vị ngọt*, tập truyện ngắn liên hoàn, 1999, Tạp chí điện tử Giao Điểm, 2005.
26. *Tuổi học trò của tôi*, hồi kí – tự truyện, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
27. *Bên kia dốc “Mạ ơi!”*, truyện vừa – hồi ức, Nxb. Hội Nhà văn, 2012.
28. *Giữa thuở chuyển mùa*, truyện – hồi ức, Nxb. Trẻ, 2013.
29. *Sáng đều hai nửa gương mặt – truyện vừa (gồm 6 truyện ngắn)*, Facebook & các điểm mạng vi tính toàn cầu, 2016

III. Nghiên cứu, khảo luận:

30. *Thơ Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) – Vài nét về con người, tâm hồn và tư tưởng* (biên soạn – nghiên cứu, phân bác, và tập hợp một số bản dịch, bài khảo luận văn học và sử học về NVT.), 2000 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 2008.
31. *Tiểu sử biên niên phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường – kẻ thù không đội trời chung của chủ nghĩa thực dân Pháp* (từ Đại Nam thực lục, rút gọn), dạng niên biểu, sách dẫn chi tiết, phần I, 2001, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
32. *Những trang “Đại Nam thực lục” về phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886) và các sự kiện thời kì đầu chống thực dân Pháp...*(Quốc sử quán triều Nguyễn, Tổ Phiên dịch Viện Sử học VN.), chọn lọc, phần II, 2001.

33. *Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886), một người trung nghĩa*, khảo luận và phê bình sử học, 2002 & 2003, Nxb. Thanh Niên, 9-2006.
34. *Phụ chính đại thần Nguyễn Văn Tường (1824 – 1886)*, truyện – sử kí – khảo cứu tư liệu lịch sử, trọn bộ 4 tập, 2002 – 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2004.
35. *Suy nghĩ về một số vấn đề trong lịch sử cổ đại nước ta*, khảo luận, 7.2004, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
36. *Bàn thêm về mấy vấn nạn sử học*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2007.

IV. Phê bình & bình luận:

37. *Ngẫu hứng đọc thơ*, phê bình thơ, 2003; Nxb. Văn Nghệ TP. HCM., 2005.
38. *Luận về thời chúng ta*, một số vấn đề trong chiến tranh và hậu chiến, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2005.
39. *Thời sự văn hoá và suy nghĩ*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2008.
40. *Đọc văn chương và cảm nghĩ*, phê bình, viết ngắn & điểm sách, Nxb. Thanh Niên, 2009.
41. *Vĩ văn chương, bình – khảo và phiếm luận*, luận, đăng trên mạng vi tính toàn cầu, 2010.
42. *Ngẫm nghĩ khi đọc văn chương*, phê bình, đăng trên các trang thông tin điện tử & điểm mạng toàn cầu, 2011.

(Có 10 cuốn, viết và công bố từ 2014 trở về trước, chưa xuất bản thành sách giấy được, tôi đã gửi bản chữ vi tính cho YBOOK, thành viên của NXB. Trẻ, TP.HCM.)

TRẦN TRỌNG MỜI XEM

Bốn đầu sách có tính chất tự truyện của tác giả:

1) Tuổi học trò của tôi

(hồi kí - tự truyện, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012

Tác giả tự thuật về bản thân

qua việc khắc hoạ nhân vật Trần Nguyễn Phan

2) Ngôi trường tháng giêng

(tiểu thuyết - hồi ức, 1998), Nxb. Thanh Niên, 2003

Tác giả tự phân thân, khắc hoạ bản thân

qua việc xây dựng ba nhân vật Đặng Nam, Khoai, Lộ Biếc

3) Bên kia Đốc “Mạ ơi!”

(truyện - hồi ức, 2012), Nxb. Hội Nhà văn, 2012

Tác giả tự khắc hoạ bản thân

qua việc xây dựng nhân vật Phan Huyền Đình

4) Giữa thuở chuyển mùa

(truyện - hồi ức, 2013), Nxb. Trẻ, 2013

Tác giả tự khắc hoạ bản thân

qua việc xây dựng nhân vật Nguyễn Phan Huyền

**Trân trọng mời đọc & tự in thành sách giấy
7 ĐẦU SÁCH THƠ, TRUYỆN, VỚI CHUYÊN ĐỀ
HOÀ GIẢI DÂN TỘC
SAU CUỘC NỘI CHIẾN - CHỐNG NGOẠI XÂM
TRONG CHIẾN TRANH LẠNH
(1945-1954-1975----1989/1991)**

Tác giả: Trần Xuân An

(

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2028854877388453>)

-----

1) ĐỀ LÒNG NGƯỜI THÔI TRẦM UẤT, tập thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2015/10/0_best_txa_ta_p-tho-14_bo-sung-tuyen-ngon-loi-the-vn-18-9hb15-copy.pdf

<http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/txa-de-long-nguoi-thoi-tram-uat>

2) SÁNG ĐỀU HAI NỬA GƯƠNG MẶT, truyện vừa gồm 6 truyện ngắn

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/01/txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat_19-01hb16.pdf

http://www.tranxuanan-writer.net/Home/danh-muc-tac-pham-txa/dau-sach-36-txa_sang-deu-hai-nua-guong-mat

3) CẦU Ý HỆ, tập thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2016/11/txa_cau-y-he_arial_co-sach__tap-tho-thu-16_04-11hb16.pdf

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/cau-y-he-txa-dau-sach-37>

4) ĐỘC LẬP THẬT, KHÁT VỌNG!, tập thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/06/4_for-layout_doc-lap-that-khat-vong_20-6hb17.pdf

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/tap-tho-thu-17_muc-luc

5) CHIẾC CẦU CHIẾN TRANH LẠNH, tập thơ

PDF:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/09/txa_tap-tho-18_chiec-cau-chien-tranh-lanh_30-bai_10-09hb173.pdf
(phần 1)

PDF tại txawriter.wordpress.com:

https://txawriter.files.wordpress.com/2017/12/txa_p1p2_chiec-cau-chien-tranh-lanh_60-bai_10-09-10-12hb17.pdf (trọn tập, 2 phần)

<http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/phat-hanh-tap-tho-chiec-cau-chien-tranh-lanh>

6) BÓN NĂM CHỮ THẬP ĐỎ, tập thơ, PDF & Word:

(Công bố tập thơ thứ 19 trong 40 đầu sách của T.X.A. và 01 sưu tập tư liệu)

PDF

https://txawriter.files.wordpress.com/2018/03/txa_bon-nam-chu-thap-do_22-3hb18.pdf

WORD & PDF

http://www.tranxuanan-poet.net/danh-muc-tac-pham-txa/bon-nam-chu-thap-do_tap-tho19-tren-41

<https://txawriter.wordpress.com/2018/03/22/cong-bo-tap-tho-thu-19-trong-40-dau-sach-cua-t-x-a-va-01-suu-tap-tu-lieu/>

7) TRONG TÔI BẾN HẢI VÀ THẠCH HÃN, tập thơ, PDF & Word:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2078691499071457>

(link tệp PDF, xin lấy từ Facebook và các diễn mạng của tác giả)

Ảnh: Sách tác giả tự in từ tệp PDF bằng máy in cá nhân - văn phòng (riêng tập “Tuổi nhớ”, NXB. Văn hoá - Văn nghệ ấn hành, 12-2016):

Link:

<https://www.facebook.com/tranxuanan.writer/posts/2028854877388453>

**Đặc biệt,
đây là 7 đầu sách,
tác giả đứng trên lập trường
thuần túy dân tộc Việt Nam
để suy tư và viết
(và vui lòng xem thêm lời ngỏ ngắn đầu tập thơ này).**

NHÀ XUẤT BẢN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập

Chịu trách nhiệm nội dung:

Phó Giám đốc - Phó Tổng biên tập

Biên tập & sửa bản in:

Vẽ bìa, trình bày & kĩ thuật vi tính:

Bìa 1: Tranh bìa của tác giả:

Bảy bông hoa sứ và triết

Đơn vị liên kết: Tác giả.

Khổ 14,5 cm x 20,5 cm.

SỐ ĐKKH:

Quyết định xuất bản số:

ngày tháng năm

In 500 cuốn, tại XN. In

In xong và nộp lưu chiểu tháng năm .

Phần gập bìa 1: Một số ảnh chụp các bìa sách đã xuất bản của Trần Xuân An:

Bìa 4:

ẢNH CHÂN DUNG TÁC GIẢ
(do nhiếp ảnh gia Lê Văn Duy chụp, 2-2018)

Trần Xuân An – Trong tôi Bến Hải và Thạch Hãn

VÀI NÉT VỀ TÁC GIẢ

Trần Xuân An

Sinh ngày 10-11-1956 tại Huế.

Nguyên quán: Quảng Trị (Gio Linh và Triệu Phong)

Dân tộc: Kinh (Việt Nam)

Tín ngưỡng Tổ tiên (Quốc Tổ, Gia Tiên) và Trời Bụt dân gian.

Tốt nghiệp khoa ngữ văn Việt, Đại học Sư phạm Huế (1974 – 1978).

Đã học tại Lâm Đồng, 1978 – 1983 (các trường: PTCS. Lộc Ngãi, Bảo Lộc; Phân hiệu PTTH. Bảo Lộc tại Đa Huoai; PTTH. Đức Trọng).

Bút danh (ít dùng): Phan Huyền Đình, Trần Cát Niên (Phan Cát Niên), Trần Nguyễn Phan, Phan Kết Đoàn, Trần Ngôn Sử, Nguyễn Công Dân (TXA.), Nguyễn Phan Huyền.

Từ 1991 đến nay, thường trú tại TP. HCM., chuyên sáng tác, nghiên cứu, phê bình...

Hội viên Hội Nhà văn TP. HCM..

Là tác giả của 41 đầu sách và 01 sưu tập tư liệu, trong đó có 25 đầu sách đã được chính thức ấn hành qua các nhà xuất bản.

Tặng thưởng tuần báo Văn Nghệ Giải Phóng, 1975.

Giải thưởng Hội VHNT. Quảng Trị, 1991.

Phần gập bìa 4:

GÓP MẶT VÀO CÁC TUYỂN TẬP THƠ:

Riêng về lĩnh vực thơ, ngoài việc đăng thơ trên nhiều báo chí từ 1973, còn có sự góp mặt vào nhiều tuyển tập thơ:

1. *Thơ Miền Trung thế kỷ XX* (Ban tuyển chọn, Nxb. Đà Nẵng, 1995).

2. *Hai thập kỷ thơ Huế, 1975 – 1995* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn Học, 1995).
3. *Non Mai sông Hãn, thơ văn Quảng Trị hai thế kỷ XIX & XX* (Hội VHNT. tuyển chọn, Sở VH TT. QT. xb., 1999).
4. *700 năm thơ Huế* (Ban tuyển chọn, Nxb. Thuận Hóa, 2008).
5. *Thơ tình bốn phương* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. Trẻ, 1995).
6. *Thơ tình Việt Nam và thế giới* (Lê Hùng Trương [Khai Trí] tuyển chọn, Nxb. Thanh Niên, 1998).
7. *Nghìn năm tứ tuyệt* (Thái Doãn Hiểu – Hoàng Liên tuyển chọn, Nxb. VHDT., 1997).
8. *Một thế kỷ văn học yêu nước, cách mạng* (Ban tuyển chọn, Nxb. Văn hoá – Văn nghệ TP.HCM., 2016)
9. và nhiều tuyển thơ khác, từ 1975 đến nay, do các hội văn nghệ tỉnh, Hội Nhà văn TP.HCM. và các nhà xuất bản ấn hành tại Lâm Đồng, Huế, Đồng Nai, TP.HCM., Hà Nội v.v...

Địa chỉ tác giả:

71B Phạm Văn Hai,
Phường 3, Tân Bình, TP.HCM., Việt Nam
(028) 38453955 & 0908 803 908
tranxuanan.writer@gmail.com

Điểm mạng toàn cầu cá nhân:

<http://www.tranxuanan-writer.net>
<http://www.tranxuanan-poet.net>
<http://www.tranxuanan-bienkhao.name.vn>
<http://txawriter.wordpress.com>
<http://youtube.com/user/AnTranXuan>
<https://facebook.com/tranxuanan.writer>

& một số ảnh bìa sách của Trần Xuân An đã xuất bản

**Tác giả tự tập hợp lại thành tập thơ
và công bố, phát hành trên Facebook,
các điếm mạng toàn cầu cá nhân:
26-076-2018 (HB18)
& bổ sung, 25-07-2018 HB18**

NGÀY TẠO THÀNH TỆP PDF: 25-7-2018 HB18

**TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN
TỪNG CHỮ, TỪNG Ý TƯỞNG**